

OTDK-DOLGOZAT

Juhász Anna

BA

2013

**A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZER SZEREPE A VÁLLALATI
SIKEREKBEN**

**THE ROLE OF ENTERPRISE RESOURCE PLANNING SYSTEM IN
CORPORATION EFFICIENCY**

Juhász Anna

Kézirat lezárva: 2011. október 25.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	1
2. A MARZEK KNER PACKAGING KFT. BEMUTATÁSA.....	1
3. A VÁLLALATNÁL HASZNÁLT SZOFTVER BEMUTATÁSA.....	2
3.1. A BEVEZETÉSÉNEK TÖRTÉNETE.....	2
3.2 GYAKORLATI HASZNÁLAT BEMUTATÁSA.....	3
3.2.1. Gyártáselőkészítés	5
3.2.2. Beszerzés.....	6
3.2.3. Formakészítés.....	6
3.2.4. Termelésprogramozás	7
3.2.5. Logisztika.....	7
3.2.6. Adminisztráció.....	8
4. A VÁLLALAT MUTATÓSZÁMAINAK ELEMZÉSE.....	10
4.1. JÖVEDELMI HELYZET ELEMZÉSE.....	10
4.2. HATÉKONYSÁG ELEMZÉSE.....	12
4.3. VAGYONI HELYZET ELEMZÉSE.....	17
4.4. PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE.....	23
5. A VÁLLALAT ÖSSZEHASONLÍTÁSA A VERSENYTÁRSAIVAL.....	26
6. A SZOFTVER HIÁNYOSSÁGAI.....	29
7. ÖSSZEGZÉS.....	30
IRODALOMJEGYZÉK.....	32
MELLÉKLETEK.....	I
1. MELLÉKLET:.....	II
2. MELLÉKLET:.....	IV
3. MELLÉKLET:.....	VII
4. MELLÉKLET:.....	IX
5. MELLÉKLET:.....	XI

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Bevétel arányos üzemi eredmény.....	10
2. ábra: Tőkearányos mutatók.....	11
3. ábra: Élőmunka-hatékonyság.....	13
4. ábra: Bérhatékonyság.....	14
5. ábra: Eszközhatékonyság.....	15
6. ábra: Termelési ktg.szint mutatója.....	15
7. ábra: Tőkehatékonyság.....	16
8. ábra: Eszközösszetétel.....	17
9. ábra: Tőkeellátottság.....	18
10. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke aránya.....	18
11. ábra: Tőkearányos MSZE („A” és „B” verzió).....	19
12. ábra: Kötelezettségek aránya.....	20
13. ábra: Tőkefeszültség.....	20
14. ábra: Befektetett eszközök fedezete („A” és „B” verzió).....	21
15. ábra: Nettó forgótőke ellátottság.....	22
16. ábra: Adósságállomány aránya.....	23
17. ábra: Saját tőke aránya.....	24
18. ábra: Adósság fedezete.....	24
19. ábra: Likviditási mutatók.....	25
20. ábra: Mérleg szerinti eredmény.....	26
21. ábra: Tőkeellátottság.....	27
22. ábra: Árbevétel arányos eredmény.....	28
23. ábra: Tőkearányos MSZ („B” verzió).....	28

1. BEVEZETÉS

Dolgozatom témájául egy gazdasági társaságnál működő vállalatirányítási rendszer (szoftver) elemzését választottam. A vállalat kiválasztásánál szempont volt -természetesen azon felül, hogy a cég partner legyen- hogy békéscsabai székhellyel rendelkezzen és legyen akkora méretű, hogy egyáltalán rendelkezik ilyen szoftverrel. A Marzek Kner Packaging Csomagolóanyag-gyártó Kft. vezetése és dolgozói készséggel nyújtottak számomra információt a dolgozat elkészítéséhez.

A kutatás során arra keresem a választ, hogy egy komplex vállalatirányítási rendszer hogyan segíti a vállalat életét. Növelhető-e ennek segítségével az eredmény, a hatékonyság és nyújt-e valamilyen versenyelőnyt a cég számára. Amennyiben igen, megpróbálom azt is meghatározni mi módon.

2. A MARZEK KNER PACKAGING KFT. BEMUTATÁSA

A Marzek Kner Packaging Csomagolóanyag-gyártó Kft. két kiváló nyomdászt tudhat elődjének: a vállalatot 1882-ben Kner Izidor alapította, míg 1903-ban Tevan Andor szakmai műhelyt hozott létre a környezetében. A vállalatnak több mint 120 éves tapasztalata van a nyomdaipar területén és évtizedek óta meghatározó szereplője az európai csomagolóanyag-gyártásnak.

A jelenlegi tulajdonos -a Marzek Etiketten GmbH- 2005 októberében vásárolta meg a Kner Nyomdát a Mondi Packagingtől. 2006-2011 között 2,5 milliárd forint értékű beruházás történt. Majd 2011 januárjában került bevezetésre az új cégnév, a Marzek Kner Packaging Csomagolóanyag-gyártó Kft.

A fő termelési profilt a nagytömegű papíralapú csomagolóanyag gyártása, ezen belül az íves és tekercses címkék, valamint a hajlított falú kartondobozok gyártása jelenti. Általánosságban elmondható, hogy a vállalat a gyógyszeripar, a háztartásvegyipar, az élelmiszeripar, az édesipar, a bortermelés és szeszipar, a dohányipar és az üdítőital-gyártás számára állítja elő mindezt. Vezető iparágnak a gyógyszeripar csomagolóanyag igényének kielégítését célozza meg. Vevői közé tartozik például a Richter Gedeon Nyrt., az EGIS Nyrt., a TEVA Magyarország Zrt., a Béres Gyógyszergyár Zrt., a Nestlé Hungaria Kft., a Törley Pezsgőpincészet Kft., az Unilever Magyarország Kft.

A vállalat alapvetően import anyagból állítja elő termékeit. Beszállítói vannak Németországból, a Skandináv országokból és Délnyugat-Európa számos országából, de idegen kontinensről nem szállítat. Alapvetően az ár határozza meg, hogy ugyanazt a terméket

mely vállalatától veszik meg, de általánosságban elmondható, hogy a földrajzilag közelebb lévő beszállító olcsóbb, ez többek között az emelkedő üzemanyagárakkal is magyarázható. Éves szinten több ezer tonna gyártáshoz szükséges anyagot (papírt, kartont, fóliát, különböző festékeket és lakkokat) szerez be a cég több millió euró értékben.

A vállalat versenytársai közé a saját szegmensébe tartozó, azaz csomagolóanyag gyártással foglalkozó belföldi, nagyobb méretű nyomdák tartoznak, akik a Marzek Kner Packaging Kft.-hez hasonlóan elsődlegesen a gyógyszer- és élelmiszeripar számára gyártanak csomagolóanyagot. Ezeknek a nyomdáknak a műszaki gép állománya nagyjából ugyanaz, így technikai megoldásokban nagyjából ugyanazt kínálják mindannyian, e miatt szoros árverseny van köztük. A dolgozat 4. fejezetében mutatószámokkal alátámasztott elemzés keretén belül összehasonlítom ezeket a nyomdákat, az általam bemutatottal.

3. A VÁLLALATNÁL HASZNÁLT SZOFTVER BEMUTATÁSA

3.1. A BEVEZETÉS TÖRTÉNETE

Mielőtt bevezetésre került az előző tulajdonos, a Mondi Packaging által a most használt Microsoft fejlesztésű Axapta nevű vállalatirányítási szoftver, azelőtt egy saját fejlesztésű DOS-os rendszert a Gyártás Irányítási Rendszert (GYIR-t) használta a vállalat. Ez lassúbb volt, korlátozott funkciókkal működött és a különböző részlegek nem voltak egy rendszerbe kapcsolva, így előfordult, hogy ugyanazt az adatot kétszer is rögzíteni kellett, hogy minden részleg tudjon dolgozni vele. Tehát a munka kevésbé hatékonyan és átláthatóan ment vele.

Azért esett az Axaptára a tulajdonosok választása, mert az anyavállalatnál már ez a program futott. Így egy tekerceses nyomdára fejlesztett standard rendszert kapott a vállalat, holott főképpen nem tekerceses termékek gyártása folyt náluk.

A bevezetés gap-analízissel (rés elemzéssel) kezdődött. Itt felmérték, hogy mit tudott a régi rendszer és mit kellene tudnia az újnak.

Ezután minden részlegről kijelöltek egy ún. key user-t (kulcsembert) - általában az adott részleg vezetőjét - hogy tartsa a kapcsolatot a bevezetést végző cég embereivel és mondja el nekik, hogy az adott részleg munkájához milyen funkciókra lenne szükség.

Majd 2005-ben, két lépcsőben bevezették a szoftvert, májusban a pénzügyben, novemberben pedig a gyártásban. Egy hétvége alatt importálták az előző rendszerből az adatokat az újba, valamint a folyamatban lévő munkák adatait manuálisan rögzítették.

A bevezetést követő fél évben komoly problémák voltak, amik a gyártást érintették legjobban amiatt, hogy a szoftver nem erre a vállalatra volt paraméterezve. Már az új tulajdonos -a

Marzek Etiketten GmbH- alatt kezdődött a szoftver vállalatra „szabása”. Az Axapta nyílt forráskódú rendszer, azaz engedélyezett benne az egyéni fejlesztés.

A fejlesztésre a nyomdászatot jól ismerő, a „Mondis idők” előtt a Kner alkalmazásában álló informatikusokat hívta vissza a vállalat. Egy teljesen egyedi gyártás modult fejlesztettek ki kifejezetten ennek a nyomdának a sajátosságaira paraméterezve. Az egyedi gyártásprogramozás kifejlesztésének köszönhetően előre látható a gyártás teljes folyamata, így jól lehet előre tervezni -a megrendelői igényeket szem előtt tartva- a maximális kapacitás kihasználás érdekében.

A bevezetéssel adminisztrációs költséget (pl.: az adminisztráción dolgozók létszámának csökkentésével, ami a bér- és járulék költségeket csökkentette volna) nem spórolt a vállalat, ami azzal magyarázható, hogy közben folyamatosan nőtt a vállalat mérete, így egyre több alkalmazottra volt szüksége.

A bevezetésre előre tervezett összeget többszörösen túllépte a vállalat, mire 2 év fejlesztés után a mai, jól működő rendszer megszületett. Eleinte külső fejlesztőkkel dolgoztattak, ami 2005-ös áron kb. 100 euró/fejlesztési óra volt. Később a már fentebb említett - volt kneres - informatikusok alkalmazottként, munkaidőben csinálták a fejlesztést. Ez a három fő jelenleg is a vállalat alkalmazásában áll és a szoftver napi működését segíti, valamint folyamatosan dolgoznak a felmerülő fejlesztési igények megvalósításán.

A bevezetéskor minden dolgozó oktatásban részesült. A gyártmánygazdák egyesével kb. 20 óra oktatást kaptak, a középvezetők kis csoportokban kb. 10-15 órát, valamint a dolgozók szintén kis csoportokban kb. 3-4 órát.

A szoftver mostani állapotában a vállalat irányításához szükséges összes modult tartalmazza, a bérszámfejtés kivételével. Ezt a modult ugyanis a bonyolult hazai törvények és a nyomdaipar sajátos bérstruktúrája miatt nem lehetett az Axapta-ban a vállalatra paraméterezni. Ezt a funkciót egy másik programmal látják el, ami az Axapta-hoz csatlakozik.

A szoftverrel kapcsolatos következő kihívás a vállalat életében a verzió frissítés lesz. Ezt az osztrák anyavállalat és az ukrán leányvállalata fogja kezdeni, aztán a magyarországi leányvállalatnál is sor kerül rá. A verzió frissítés bonyolultságát a fentebb említett sok saját fejlesztés adja.

3.2 GYAKORLATI HASZNÁLAT BEMUTATÁSA

A gyakorlati használat során a funkciókat a vállalat megrendelői által használhatóakra és a vállalatnál dolgozók által használhatóakra lehet osztani.

Lehetőség van a megrendelő és a vállalat közötti szimbiózis kialakítására. Az Unilever Magyarország Kft. és a nyomda jelenleg ilyen kapcsolatban áll. Ezt úgy alakították ki, hogy a nyomda rácsatlakozik az Unilever rendszerére, így automatikusan megkapja a gyártási tervét 12 hétre, ezt a rendszer kiértékeli (készletértékelés, gyártásértékelés, stb.) és megtervezi a csomagolóanyag igényüket. Ahogy az Unilevernél halad a gyártás, úgy a nyomdában is készülnek a csomagolóanyagok, majd elraktározzák azokat. A valódi heti igényt minden héten hétfőn és csütörtökön este hívja le az Unilever a nyomdától a kialakított rendszeren át. A lehívásból a rendszer generál egy lehívási sort, amit a nyomda logisztikai részlegén látnak és a rajta szereplő tételeket összekészítik a raktárból, majd másnap (azaz kedden és pénteken délelőtt) elindul a szállítmány Nyírbátorba. Így az Unilevernek nem kell rendelésekkel foglalkozó embert tartania, illetve a nyomda rövid távon raktároz neki. Látható, hogy a megrendelő (jelen esetben az Unilever Kft.) számára ez a megoldás többszörösen költséghatékony. A megrendelőnek egyébként lehetősége van a rendszerben a rendelése nyomon követésére is, a megrendeléstől a kiszállításig. A gyakorlati tapasztalat azt mutatja az általam vizsgált vállalatnál, hogy a vevők ezzel a lehetőséggel nem igazán élnek, az a szempont számukra, hogy határidőre szállítsanak nekik.

A másik csoport a vállalat dolgozói által használható funkciók. A gyártásban résztvevő dolgozók két dologra használják a szoftvert. 90%-ban ún. munkalapot írnak minden nap. Ezen a munkatáska száma szerepel (minden rendeltést külön munkatáska számon tartanak nyilván, a munkatáska fizikálisan is létezik, egy hatalmas borítékon van rajta a munkatáska száma, benne van az adott munka elkészítéséhez szükséges összes dokumentum, pl.: tervrajz, minták) és azt rögzítik, hogy milyen megmunkálást végeztek el a terméken, mennyi idő alatt, mekkora mennyiségben, keletkezett-e selejt, illetve túlórában csinálták-e. Minden dolgozó digitálisan aláírja ezt a munkalapot, majd a munkaideje lejártá előtt beküldi elektronikusan a felettesének. A bére a rögzített teljesítménye alapján kerül kiszámításra. 10%-ban pedig az ún. kiemelt anyagok naplózását végzik. Adott munkához van rendelve a kiemelt anyag, ami nagyobb értékű alap- vagy segédanyagot jelent és a rendszer külön naplózza melyik alkalmazott mikor és mennyit használt el belőle. A kutatásom során lehetőségem volt a területek vezetőivel/csoport vezetőivel interjút készíteni. A következő alpontokban írom le a beszámolóik alapján, hogy melyikük milyen funkciókat használ a vállalatirányítási rendszerben. A folyamat státusz változtatás viszont mindenhol megjelenik. Mindig az adott részleghez tartozó státuszra állítja át a részleg vezető a státuszt, amikor a részlegére érkezik a munka. A lehetséges státuszok: „megrendelés” → „formatervezés” → „gépterem” (a nyomtatás fázisai alatt) → „kikészítés” (minden olyan fázis, ami a nyomtatás után történik pl.:

a betegtájékoztatók hajtogatása) → „gyártás kész” (a gépmester lezárja az elkészült munkát) Ennek köszönhetően láthatja a megrendelő a rendszerben, hogy hogyan áll a megrendelése.

3.2.1. Gyártáselőkészítés

A gyártáselőkészítési vezető a vevők modulból nézi ki a megrendelések és árajánlatok adatait. Többek között ezeket használja a gyártás előkészítéséhez.

Amikor beérkezik egy megrendelés meg kell tervezni a legyártását szem előtt tartva a rendelkezésre álló időt, a raktáron lévő anyagok mennyiségét (esetleges hiány esetén bele kell kalkulálni a beszerzés idejét a gyártás teljes folyamatába), valamint a kihasználható kapacitást. Ezt hívják gyártásütemezésnek.

A kalkulációs modulban kiválasztja a gyártáselőkészítési vezető a munkatáska számát, hozzárendeli a legyártani kívánt mennyiséget, a legyártásra rendelkezésre álló időt. Az ún. műveleti törzsből - ebben rögzítve van az összes alap- és segédanyag és a műszaki gépek paraméterei- kiválasztja a felhasználni kívánt összes anyagot és megadja mely műveleti fázist milyen sorrendben mely műszaki gépen kell kivitelezni és meghatározza mennyi idő alatt ahhoz, hogy optimális legyen a teljesítmény. (Fent említettem, hogy a gyártásban dolgozók a munkaidejük végén rögzítik a munkalapon, hogy valójában mennyi időbe is telt elvégezni az adott munkát és a teljesítményük alapján bérezik őket.) A kalkulációs munka közben mindent egyszerre lát a képernyőn különböző kis ablakokban. A legyártandó összes terméket, a gyártási sorhoz tartozó műveleteket és a műveletekhez tartozó egyéb információkat. Ha a műveleti törzsben minden pontosan van előre rögzítve, akkor precíz, gyors kalkulációt kap a vezető, amiből rögtön látható számára az összes költség és a gyártás folyamata le van modellezve számára GANTT diagram segítségével (minden műszaki gép külön látszódik rajta és a hozzárendelt munka mennyisége időegységekre lebontva).

A szoftver nem küld olyan típusú hibaüzenetet számára, ha az általa összeállított műveleti sor kivitelezhetetlen valami miatt. Olyan hibaüzenetet azonban kap, ha például olyan anyagot akar felhasználni a gyártás során, aminek a felhasználásához előzetesen nem adott meg munkafázist.

Ezen felül sokféleképpen tudja szűrni az adatokat különböző riportok létrehozásával, annak megfelelően milyen adathalmazra van szüksége. Pl.: adott munkatáskából mennyi megrendelés volt X időszakban, mennyi lett kiszállítva ebből, mekkora a szabad raktárkészlet 30 napon belül és azon túl, stb. Ezek a riportok mind a pontos kalkuláció létrehozásában segítik.

Az, hogy mennyit dolgozik az Axaptában naponta, attól függ aktuálisan mennyi a megrendelés.

3.2.2. Beszerzés

Az ezen az osztályon dolgozóknak kell biztosítaniuk a termelés számára a folyamatos alap- és segédanyag ellátást. Folyamatosan a szoftverben dolgoznak. A készletmozgást követik nyomon a készletértékelés modulban. A megrendeléseiket is a programban hozzák létre. Valamint még számlaírásra használják a szoftvert és reklamáció esetén innen veszik az adatokat.

3.2.3. Formakészítés

A formakészítési vezető, illetve csoportvezető adminisztratív munkát végez a rendszerben. Ez kb. 1-2 órát tesz ki naponta a munkaidejükből.

Az ezen a részlegen folyó munka alap- és segédanyag igényét ún. zöldutalványos anyagigénylésen keresztül jelzik. A rendszerben látják, hogy mennyi van az adott anyagból raktáron, bejelölik ebből mennyire van szükségük és megadják, hogy melyik raktárból akarják a saját területükre utalni. Ezt az igénylési lapot kinyomtatják, és a segédmunkásuk elmegy vele a raktárba és elhozza az anyagot, amiből aztán dolgoznak. A szoftver könyveli, hogy az alap- vagy segédanyag átkerült erre a részlegre.

Másik feladatuk még, hogy a dolgozók által beküldött munkalapokat ellenőrzik és megállapítják hány százalékot teljesítettek. Ha kiugróan magas/alacsony a teljesítmény, akkor először ellenőrzik, hogy nem gépelt-e el valamit a dolgozó a munkalap megírása során, ami torzítja a teljesítményt. Ha nem találnak elírást, akkor valószínűsíthető, hogy probléma van valamelyik gép beállításával és ezért csökkent a teljesítmény. Így anélkül, hogy a beosztottjaikkal beszéltek volna a vezetők a rendszerből látják, hogy elhárítandó probléma akadt.

Továbbá a leterheltséget is vizsgálhatják, azaz megállapíthatják GANTT diagram segítségével, hogy melyik gépen, mikor milyen munka fog futni.

Valamint másik részlegtől ha átvesznek megmunkálásra egy munkatáskát, akkor átállítják a státuszát „formakészítés” státuszra.

A napi munkán felül különböző havi, negyedéves, éves jelentést tudnak készíteni a szoftver segítségével pl. egy beruházás előtt. Ami azért hasznos, mert több oldalról tudják megközelíteni a problémát.

A formakészítési vezető úgy gondolja az előző rendszerhez képest ezzel gyorsan lehet előre tervezni és sok adat áll a rendelkezésére (a múlt adatai is rendelkezésére állnak rendszerezve).

3.2.4. Termelésprogramozás

A termelésprogramozási vezető sorba állítja a gépteremben elvégzendő teendőket, ezt nevezik termelésprogramozásnak. A termelési asszisztens tevékenysége rendkívül Axapta orientált, a munkaideje 90%-át a rendszerben való munka teszi ki. Mindketten a gyártás modulban dolgoznak.

Az asszisztens megkapja a termelési managertől (ő tartja a vevővel a kapcsolatot) a munkaszákokat és ütemezi a legyártáshoz szükséges munkafázisokat. Ezután a szükséges alap- és segédanyagokat anyagátvezetési jegy segítségével leutalja a saját részlegének a rendszerben. Ezt kinyomtatja és elküldi a festékeverőt a raktárba, hogy hozza el a listán szereplő anyagokat. Amikor befejeződik egy adott munka és a gépmester lezárta, de maradt felhasználatlan festék, akkor azt visszamérik és ezt a rendszerben rögzíti az asszisztens (ez a festék később majd felhasználásra kerül).

Továbbá visszaigazolja a rendeléseket, azaz elkészíti a szállítói szerződést. Ezt naponta végzi, miután ütemezve lett az adott munka és az alapanyag igényéről kiderült, hogy kielégíthető utánrendelés nélkül, de még azelőtt kell elvégeznie, mielőtt „gyártás kész” státusz kerül beállításra és kinyomtatásra kerül a szállító levél. Ugyanis ebben az esetben már nem engedi a rendszer a rendelés visszaigazolását.

A munkanap végén az asszisztens kinyomtatja az ún. mágneskártyákat. Az adott munkatáskáról kinyomtatott mágneskártyán szerepel a legyártandó mennyiség, a gyártási határidő és a különféle technológiai folyamatok. Ezt egy hatalmas mágneses táblára teszik, amin a különböző részlegek sorban vannak jelölve. Annak megfelelően kerül fel a kártya a táblára, hogy éppen melyik részlegen tart a megmunkálása. Majd amikor átkerül egy másik részlegre, a hozzátartozó mágneskártya is „ugrik” egyet. Ez azért hasznos mert látványos a munkások számára, akik nem követhetik nyomon a gyártás folyamatát az Axapta-ban, hogy hol tart a gyártásban a termék.

3.2.5. Logisztika

A gyártás során elkészült termékek idekerülnek a raktárba. Bevételezik vonalkód leolvasó készülék segítségével (a legyártott csomagolóanyagok csomagolására vonalkód kerül, ami alapján a rendszerben rögzítésre kerülnek és nyomon követhetőek), raktározzák, majd kiszállítják őket határidőre. Maximum 6 hónapos raktározást vállalnak.

Az ezen az osztályon dolgozó raktárosok egyáltalán nem használják a szoftvert, csak a vezetők, ők a munkaidejük kb. 2/3-át töltik az Axapta használatával. A vevők modult használják.

A megrendelők lehívási sorából összeállítja a program a rendelési sorokat. Ezt kinyomtatják és a raktárosok vonalkód leolvasó készülék segítségével megkeresik a késztermékeket (a késztermékek FIFO elven mennek ki, azaz a legkorábban gyártott megy ki leghamarabb), az előkészítő területre viszik belőlük a megfelelő mennyiséget, majd az autóra pakolják őket. A lehívási sorokból készül továbbá a szállítólevél. Ezt is kinyomtatják a vezetők, a sofőr felmegy érte az irodába, aláírja és egyeztetnek a szállítással kapcsolatban esetlegesen felmerülő kérdésekről. (A kiállított szállítólevél alapján készül egyébként a pénzügyi osztályon majd a számla.) A szállítólevélen kívül még kinyomtatja a vezető a késztermékhez kapcsolódó minőségi bizonyítványt is. Ha ezzel valami gond van, akkor nem nyomtatható és a rendszer automatikusan generál egy e-mailt a minőségi ellenőrnek, hogy a kiszállításra váró tétel műbizonylata problémás és intézkedjen.

A rendszerben látható számukra az alapanyagok aktuális mennyisége is. Mivel előfordul olyan, hogy már akkor meg kell rendelniük a fuvart, amikor még a termék megmunkálás alatt áll a felhasznált anyagmennyiségből kalkulálják ki, hogy mekkora autót rendeljenek a szállításhoz.

Leltár naplót szoktak még nyomtatni a rendszerből, ez alapján - vonalkód leolvasó készülék segítségével- leltároznak. Az évente egyszer esedékes leltározáson kívül véletlenszerűen is végeznek 1-1 termék esetében leltározást.

A rendszerben bármilyen riportot létre tudnak hozni, ami segíti a munkájukat. Pl.: a Richter Gedeon Nyrt.-nek szállított termékekről készül ún. szállítólevél összesítő is, mert amikor a Richter telephelyén belépteti a portás a szállítmányt fel kell írnia egyesével a szállítólevelek számát, így viszont ezt előre kinyomtatják számára. Ezzel sok időt megtakarítanak a portásnak, mert van olyan szállítmány, amiben több száz szállítólevél szám szerepel.

3.2.6. Pénzügy

A pénzügy feladata, hogy a vállalat működését számszakilag nyomon kövesse. Két fő részre lehet osztani a feladataikat.

Az egyik a beszámolási kötelezettség kielégítése, amit a számviteli törvény (2000. évi C. törvény) szabályoz, azaz ennek köteles a nyomda eleget tenni. A számviteli törvény szerinti számlarend van a szoftverben lévő főkönyvben, a számlatükör pedig az analitikából épül fel. Minden naplón keresztül könyvelődik, adott tranzakció, adott naplóba. A vevőknek és a szállítóknak külön vevő- és szállítótörzse van. Itt kerülnek rögzítésre az adataik és az eladáskor/vételkor ez alapján könyvel bizonyos számlaszámra a program. Tehát ebben az esetben nem manuálisan történik a kontírozás. A pénztár modult nem vették meg a szoftverhez, így az általános naplón belül könyvelnek pénztár kiadás/bevétel naplókba. A banki

modulban minden bankhoz 1-1 banki napló és egy főkönyvi szám tartozik. A e-bank és az Axapta interface segítségével össze van kötve, így pl. a bank modulból az aktuális utalásokat egyszerűen be lehet importálni az e-bankba. Az anyagoknak és a tárgyi eszközöknek is van analitikája a rendszerben. A készletnyilvántartásban nyomon követhető az anyagmozgás és össze lehet szedni belőle miért annyi bizonyos anyagszámla egyenlege amennyi. Leltár készítéséhez is a készletnyilvántartásból nyomtatnak leltárlistát. A főkönyvelő szerint nagy előnye a szoftvernek, hogy a számlák egyenlegeit mélyen alá lehet bontani és meg lehet nézni milyen tételekből alakult ki az egyenleg.

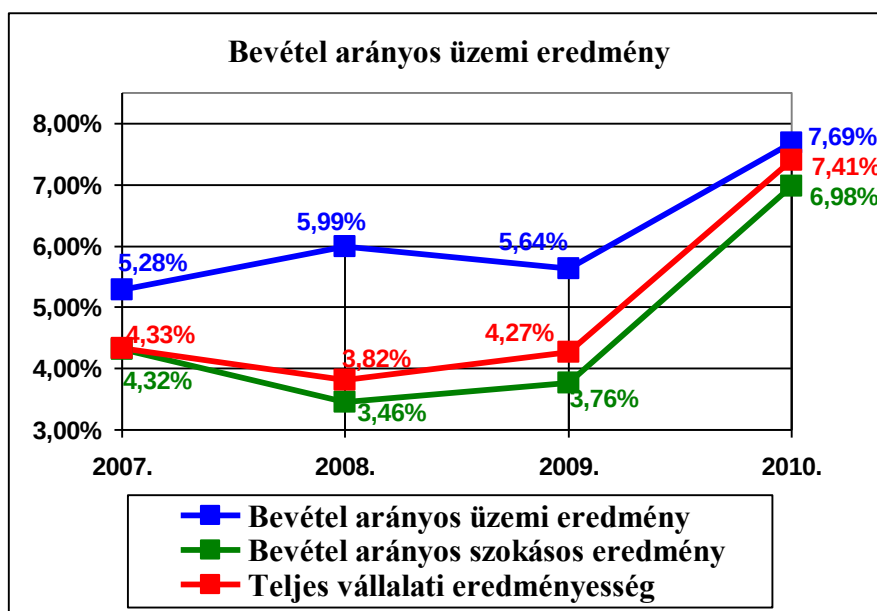
Ezen felül lehetőségük van üzemgazdasági kimutatásokat készíteni, ezt nem szabályozza törvény, minden gazdálkodó egyéni döntése, hogy szüksége van-e a vállalat irányításához ilyenfajta adatokra. Ezzel a lehetőséggel él a nyomda. A controlling rendszerüket a vállalat igényeinek megfelelően alakították ki. Ennek a kialakításakor fontos volt, hogy megállapodjanak a vezetők, kinek milyen információra van szüksége a döntéshez és ennek az információnak a kiszűrése érdekében milyen mutatókat számolnak ki vagy készítenek bizonyos lekérdezést vagy kimutatást az Axapta-ban lévő adatokból. Erre azért volt szükség, mert a vállalatról időről-időre akkor lehet megbízható képet kapni, ha mindig ugyanazokkal a mutatókkal számolnak. A vállalatnál havi zárás van. Minden hónap végén zárják a főkönyveket, társasági adót számolnak, elhatárolják azokat a tételeket, amikről még nem érkezett meg a számla és bizonyos tételek átértékelését is elvégzik. Az adatok minden havi zárásban göngyölítve (tárgyéven belüli göngyölítéssel) és adott hónapra kerülnek kiszámításra. Ez a vállalat döntése, amit a versenytársak között zajló kiélezett verseny indokol. A controlling zárása során pedig olyan adatokat generálnak, amik nem feltétlenül látszanak a főkönyvből. Pl.: nem munkatásként kerülnek kinyomtatásra a cikkek, hanem a kartoníveken való elhelyezhetőség szerint. Azaz nem biztos, hogy csak egy bizonyos fajta címke kerül az ívre, mert ha a „kieső” hulladék részre ráfér egy kisebb címke azt is rányomtatják. Így speciális önköltség számítást végeznek arányosítással, hogy egy bizonyos cikk önköltségét is ki tudják számolni, de a munkatáskák gépóra díját is. Ugyanis a gépóra díjak alapján árazzák be az ajánlataikat. Az Axapta segítségével az is megállapítható, hogy adott munkatáska milyen fedezet mellett, mekkora árbevételt hoz, mekkora anyagköltséggel. Ha a fedezettség csökken bizonyos munkatáskán akkor vagy költséget kell csökkenteni, vagy az eladási árat kell növelni. Megfelelő információk kellenek olyan döntéshez, ami azt eredményezi, hogy a fedezettség a megfelelő szintre növekszik, de a vevő sem riad el a megemelt ártól. Például a kereskedelmi adatokat hetente kigyűjtik, ami egy tendenciát mutat.

Mindig a trendet vizsgálják, és akkor beszélnek bajról, ha tendenciózan esik a megrendelések száma.

4. A VÁLLALAT MUTATÓSZÁMAINAK ELEMZÉSE

4.1. JÖVEDELMEZŐSÉG ELEMZÉSE

Az elemzés során a közvetlen és közvetett költségeket nem különítettem el, így az átlagos fedezeti hányad mutató nem számítható ki.

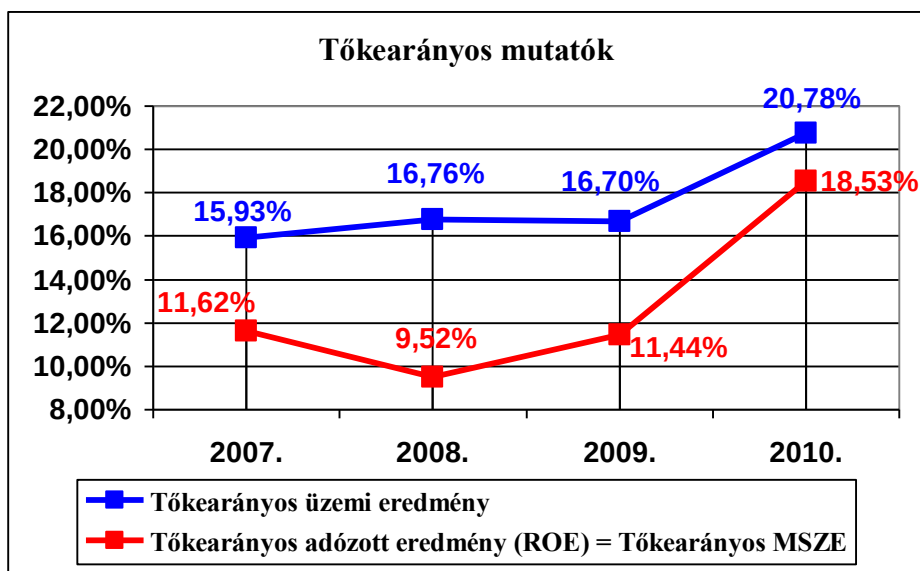

1. ábra: Bevétel arányos üzemi eredmény

Forrás: a beszámolók adatai alapján saját szerkesztés

Az (ár)bevétel arányos mutatók alakulása akkor mondható kedvezőnek, ha az üzemi eredménytől a vállalati eredményességig a mutatók értéke folyamatosan növekszik. A bevétel arányos üzemi mutató azt mutatja meg, hogy az értékesítés nettó árbevétele és az egyéb bevételek milyen hatással vannak a vállalat jövedelmezőségére. Értéke 2007-ben 5,28% volt, ez 2009-re 5,99%-ra emelkedett, 2008-ra 5,64%-ra visszaesett, de 2010-re 7,69%-ra visszaerősödött. (1. ábra) Ha a 2010-es adatot a 2007. évihez hasonlítom elmondható, hogy 45,64%-kal javult a mutató értéke a 4 év alatt, ami kedvezőnek tekinthető. A bevétel arányos szokásos eredmény mutató arról tájékoztat, hogy az értékesítés nettó árbevételén és az egyéb bevételeken túl a pénzügyi műveletek eredményhatása milyen hatással van a vállalat jövedelmezőségére. Értéke 2007-ben 4,32% volt, 2008-ban lecsökkent 3,46%-ra, majd 2009-ben növekedni kezdett (3,76%) és 2010-re majdnem elérte a 7%-ot (6,98%). (1. ábra)

Összességében tehát a 2010-es évet 2007-hez hasonlítva elmondható, hogy 61,57%-ot javult a mutató értéke az elmúlt 4 évben, ami szintén kedvező. A teljes vállalati eredményesség mutatója azt fejezi ki, hogy az értékesítés nettó árbevételén, az egyéb bevételeken és a pénzügyi műveletek eredményhatásán túl a rendkívüli eseményeknek milyen hatása van a vállalat jövedelmezőségére. Értéke 2007-ben 4,33% volt, ez 2008-ra 3,82%-ra lecsökkent, majd 2009-re 4,27%-ra javult, végül 2010-re 7,41% lett. (1. ábra) Ennek a mutatónak a 2010. évi értékét a 2007.évihez viszonyítva elmondható, hogy 71,13%-kal javult a vizsgált 4 évben, ami szintén kedvező. A különféle eredménykategóriákból számított mutatók egymáshoz viszonyításából kiderül, hogy a vállalkozás mely gazdálkodási területe milyen mértékben, hogyan hat a vállalat jövedelmezőségére. A 3 mutató értékét egymáshoz hasonlítva elmondható, hogy mind a 4 évben a bevétel arányos üzemi eredménytől kiindulva csökken a mutatók értéke a teljes vállalati eredményesség mutatója felé haladva, ami nem mondható kedvezőnek, ugyanis a tevékenység bővülésével a vállalat jövedelme csökken.

2. ábra: Tőkearányos mutatók

Forrás: a beszámolók adatai alapján saját szerkesztés

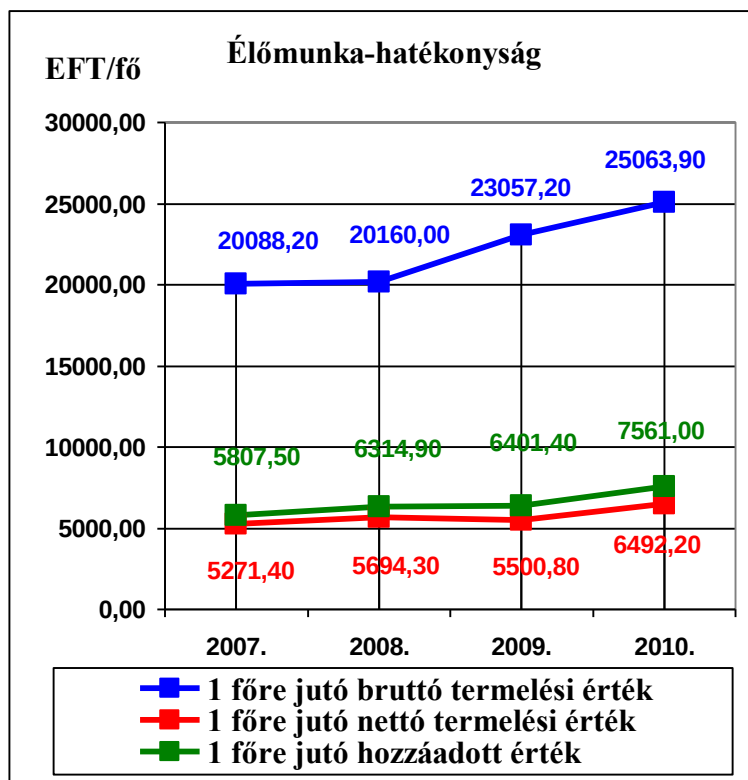
A tőkearányos jövedelmezőségi mutatók a különböző eredménykategóriák szerint azt fejezik ki, hogy a saját tőke egy egységével mekkora jövedelmet (eredményt) ért el a vállalkozás a vizsgált időszakban. Ezek közül a legjelentősebb a tőkearányos adózott eredmény (ROE), mert a vállalat elvi vagyon gyarapító illetve osztalék fizető képességét mutatja meg. Jelen vállalkozásnál a mutató értéke 11,62% volt, ez 2008-ra 9,52%-ra csökkent, majd 2009-re

visszaerősödött 11,44%-ra és 2010-re 18,53% lett. (2.ábra) A 2010. évi értéket a 2007. évihez viszonyítva elmondható, hogy 59,47%-kal erősödött a mutató.

Mivel a tőkearányos mérleg szerinti eredmény nem tér el az előző mutató értékétől, osztalékfizetés nem történt a vizsgált 4 évben. Így a nyereséghányad összege 100% mind a 4 évben. Megállapítható, hogy a vállalatnál a tulajdonosok érdekeit háttérbe szorítva a vállalat a folyamatos és biztonságos működésére törekednek.

4.2. HATÉKONYSÁG ELEMZÉSE

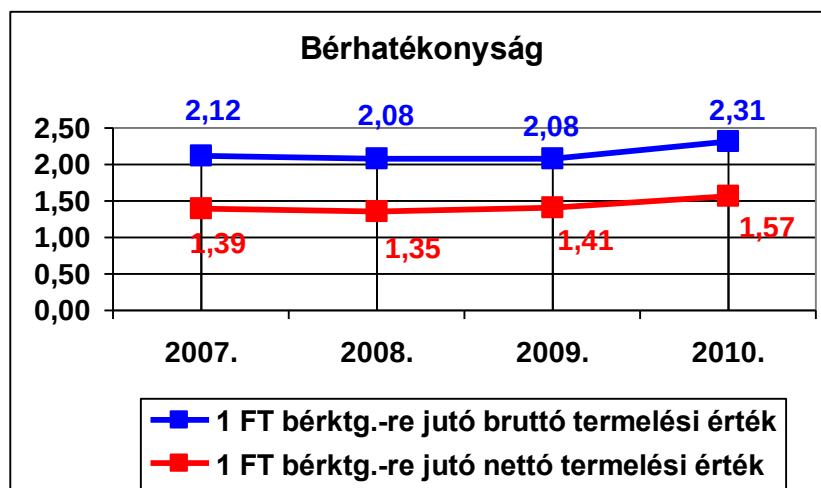
A hatékonyság azaz az erőforrások felhasználásának gazdaságossága, a nemzetgazdaság, a vállalat, illetve a vállalatokon belüli egységek szintjén vizsgálható. A hatékonyság összehasonlításban értelmezhető ún. termelési értékekkel. Jelen vállalkozásnál ez az összehasonlítás időben történik. A bruttó termelési érték az üzleti évben előállított termékek és szolgáltatások összértékét jelenti (nemzetgazdasági szinten ez a bruttó kibocsájtás, azaz a GO). Az anyagmentes termelési érték az üzleti év végső felhasználásra kerülő termékeit és szolgáltatásait jelenti (nemzetgazdasági szinten ez a bruttó hazai termék, azaz a GDP). A nettó termelési érték a vállalat működése során egy adott időszak alatt előállított új termékek és szolgáltatások összértékét jelenti (nemzetgazdasági szinten ez a nettó hazai termék, azaz az NDP). A hozzáadott érték a nemzetgazdasági számításokban alkalmazott mutatók közül a bruttó hazai termék vállalkozás szintű megfelelője.

3. ábra: Élőmunka-hatékonyság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

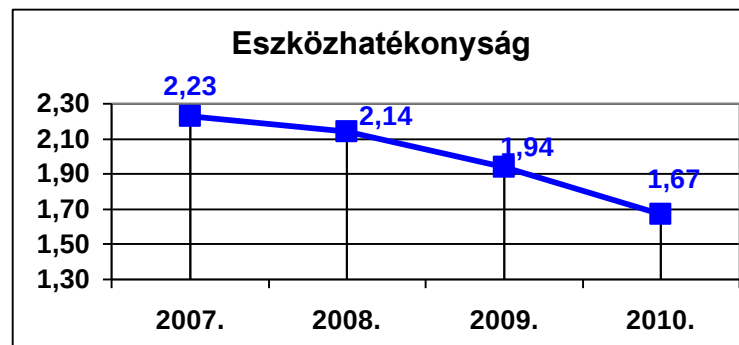
Az élőmunka-hatékonyság mutatóiból kiolvasható az egy főre jutó bruttó-, nettó termelési érték és a hozzáadott érték. Ezeknek a mutatóknak az értékei (2 évben 1-1 mutató adott évre kiszámított értékét kivéve) folyamatosan növekedtek. 2010-ben az 1 főre jutó bruttó termelési érték 25.063,9 EFT/fő volt (a növekedés 20% 2007-hez viszonyítva), az 1 főre jutó nettó termelési érték 6.492,2 EFT/fő volt (a növekedés 23,2% 2007-hez viszonyítva), az 1 főre jutó hozzáadott érték 7.561 EFT/fő volt (a növekedés 30,2% 2007-hez viszonyítva). (3. ábra)

4. ábra: Bérhatékonyság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

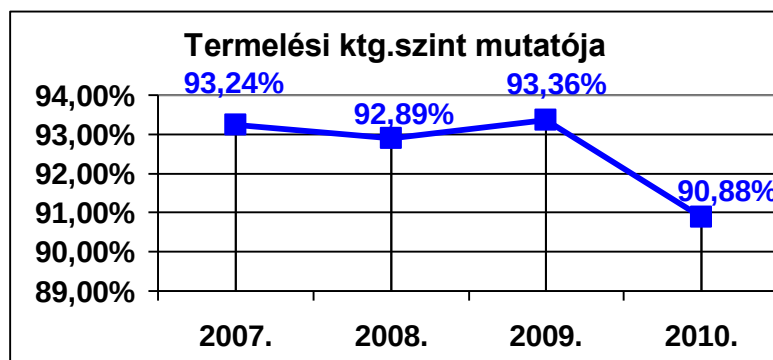
A bérhatékonyság mutatói a vállalkozásnál kifizetett bér új értéket teremtő képességét fejezik ki. Az 1 forint bérköltségre jutó bruttó termelési érték 2007-ben 2,12 volt, 2008-ban minimálisan visszaesett 2,08-re, 2009-ben ez az érték stagnált, majd 2010-re 2,31 lett. (4. ábra) Ennél a mutatónál kedvezőnek az tekinthető ha egységnyi bérből a vállalkozás minél nagyobb termelési értéket tud előállítani, azaz a mutató értékei növekvő tendenciát mutatnak. Viszont ha a 2010.évi adatot a 2007. évihez viszonyítom 9%-os a növekedés. Az 1 forint bérköltségre jutó nettó termelési érték 2007-ben 1,39 volt, 2008-ra 0,04-dal visszaesett 1,35-re, 2009-re 1,41-re visszaerősödött, 2010-ben pedig folytatódott a növekvő tendencia, 1,57 lett az értéke. (4. ábra) Itt is akkor kedvező a mutató értékei, ha növekvő a tendencia. Itt is ha a 2010.évi adatot a 2007. évihez viszonyítom 13%-os a növekedés.

5. ábra: Eszközhatékonyság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

Eszközhatékonysági mutató a lekötött tárgyi- és forgóeszközök (ill. készletek) révén előállított új érték képződését fejezi ki. 2007-ben 2,23 volt a mutató értéke, 2008-ban 2,14, 2009-ben 1,94 majd 2010-re 1,67 lett. (5. ábra) A mutató értéke akkor lenne kedvező, ha növekvő tendenciát mutatna. Ebben a 4 évben folyamatos volt a csökkenés, ha a 2010.évi adatot a 2007. évihez viszonyítom 25,11% a csökkenés. A mutató értékei lefelé erősen torzíthatnak, mert információ hiányában, nem a készletek átlagos értékével számoltam, hanem a mérlegben szereplő -azaz adott időponti- készletértékkel számoltam.

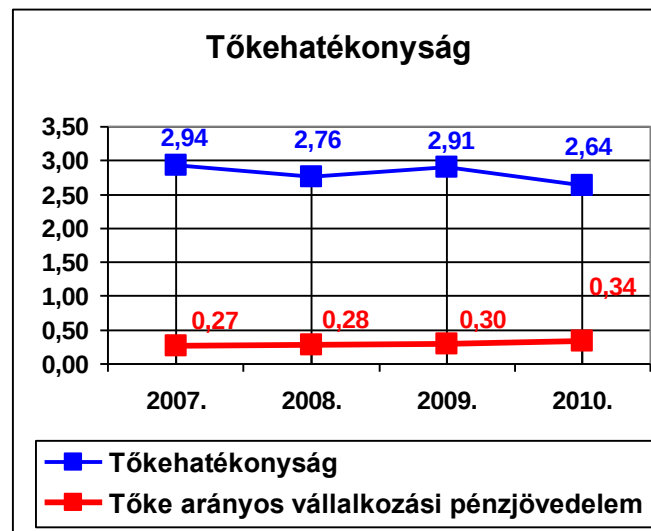

6. ábra: Termelési ktg.szint mutatója

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

Termelési költség szint mutatója azt jelzi, hogy a vállalat termelőtevékenységének teljes hozamértéke az adott időszakban mekkora ráfordítást igényelt. Kedvező a mutató 100% alatti értéke és az, ha ettől minél jobban elmarad. Jelen vállalat esetében a mutató értéke 2007-ben 93,24% volt, ez 2008-ra 92,89%-ra csökkent, majd 2009-re megemelkedett 93,36%-ra, végül 2010-re majdnem 90% alá ment (90,88%). (6. ábra) A 2010-es értéket

2007.évihez viszonyítva 2,53%-os csökkenés fedezhető fel a mutató értékében. A vizsgált időszakban végig kedvező volt a mutató értéke.

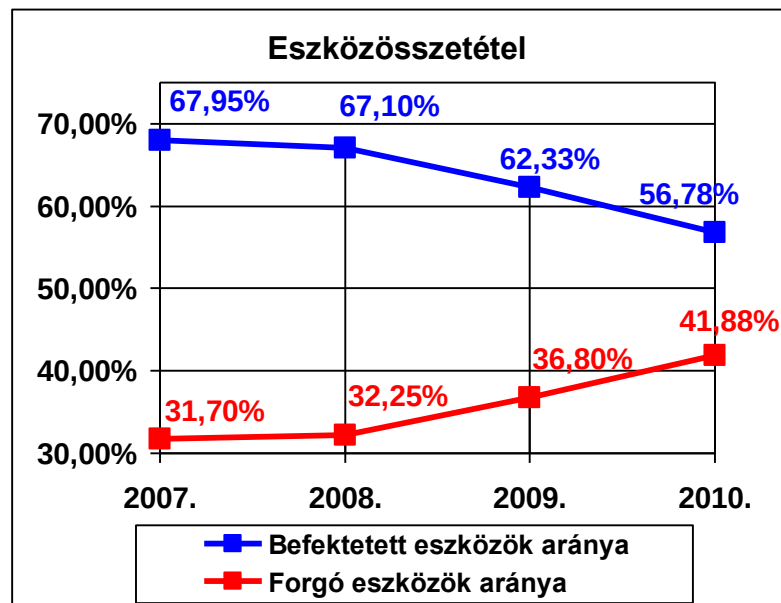
7. ábra: Tőkehatékonyság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

Tőkehatékonyság mutatója azt mutatja meg, hogy a vállalat egységnyi sajáttőke-felhasználással mekkora bruttó hozamot ért el. A tőkehatékonyság mutatója 2007-ben 2,94 volt, 2008-ra lecsökkent 2,76-ra, 2009-ben visszaerősödött 2,91-re, majd 2010-ben ismét lecsökkent 2,64-re. (7. ábra) A mutató értékei a vizsgált 4 évben fluktuálnak, ez az ingadozó tendencia nem mondható kedvezőnek. Kedvező növekvő tendencia mellett lenne. Végül a tőkearányos vállalozási pénzjövdelem mutatója az egységnyi tőkével elért vállalozási pénzjövdelem mértékét mutatja meg. A mutató értéke 2007-2010 között egyértelműen növekedett (0,27; 0,28; 0,3; 0,34), ha a 2010-es adatot a 2007-eshez viszonyítom 25,93%-os a növekedés, ami kedvező. (7. ábra)

4.3. VAGYONI HELYZET ELEMZÉSE

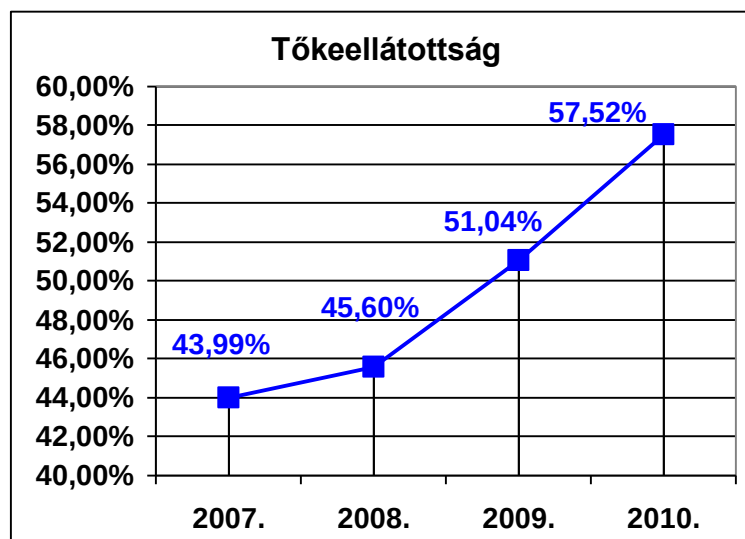
A vertikális mutatók közül először a befektetett eszközök arányát és a forgó eszközök arányát vizsgálom.

8. ábra: Eszközősszetétel

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

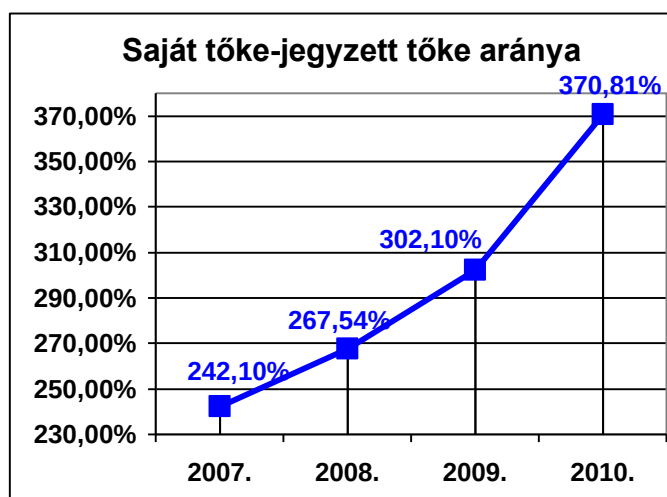
A vállalat eszközősszetételét 2007-2010 között nézve megállapítható, hogy a befektetett eszközök aránya 16,44%-kal csökkent (67,95%-ról 56,78%-ra). (8. ábra) Ennek ellenére továbbra is a vállalat tartós eszközei képviselnek nagyobb arányt az eszközök között (befektetett eszközök aránya 56,78%, forgóeszközök aránya 41,88%). Ez kedvező, mivel ezek az eszközök termelnek tartósan jövedelmet a vállalat számára.

9. ábra: Tőkeellátottság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A vállalat forrásait vizsgálva először a tőkeellátottság mutatóját számítom ki. A mutató értéke 2007-ben még nem haladta meg az 50%-ot (43,99%), de 2010-re 32,11%-os növekedés után már át is lépte azt (57,52%) tehát már nagyobb arányt képvisel a finanszírozásban a saját forrás. (9. ábra) Mivel a kritikus alsó határértéket (30%) meg sem közelíti megállapítható, hogy a vállalkozás az elmúlt 4 évben nem volt eladósodva.

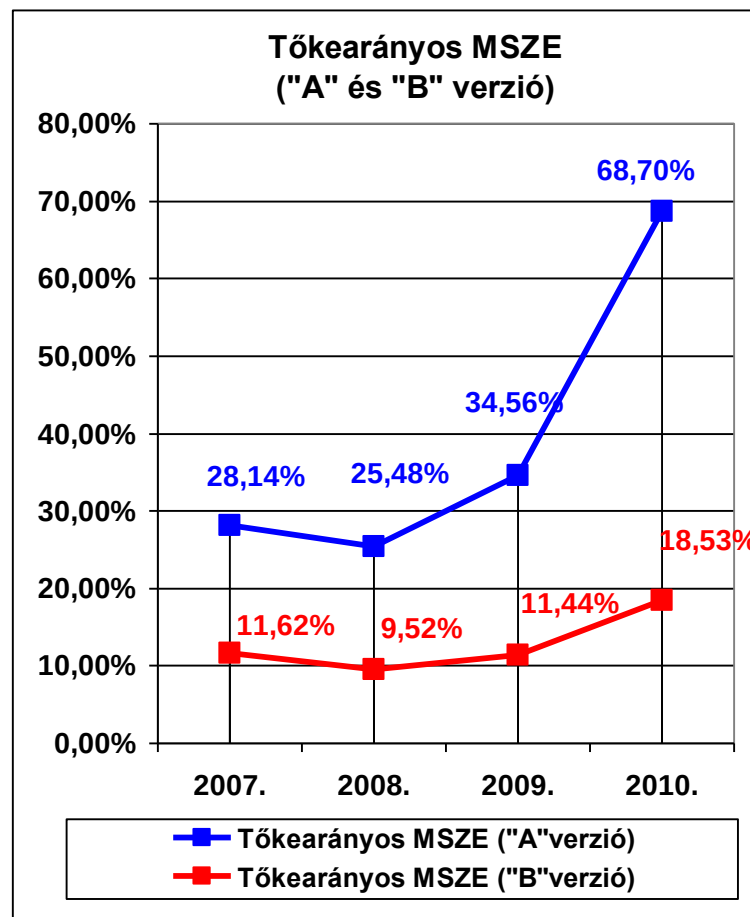

10. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke aránya

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A saját tőke, jegyzett tőke aránya mutató 2007-ben 242,1% volt (10. ábra). Valószínűsíthető az eredményes gazdálkodás, mert a 100% fölötti érték arra utal, hogy a

saját tőke nőtt a jegyzett tőkéhez képest a működés évei alatt. 2010-ben 53,16%-os növekedés után már 370,81% a mutató értéke. Azaz a saját tőke majdnem négyszeresére nőtt a jegyzett tőkéhez képest, ami többek között annak is köszönhető, hogy jól működő vállalatirányítási rendszere van a vállalatnak, aminek segítségével jó döntéseket tudtak hozni a vezetők.

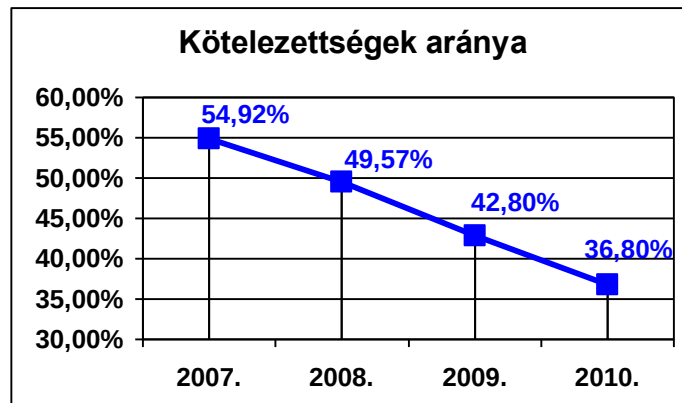

11. ábra: Tőkearányos MSZE („A” és „B” verzió)

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A vagyongyarapodás mértéke a jegyzett tőkéhez viszonyítva 2007-ben 28,14% volt, majd 144,14%-os növekedés után 2010-re már 68,7% lett (11. ábra) A saját tőke arányában a vagyongyarapodás mértéke 2007-ben 11,62% volt, majd 59,47%-os növekedés után 2010-re 18,53% lett. (11. ábra) A vagyongyarapodás mértékéből is arra lehet következtetni, hogy a vállalatnál működő komplex vállalatirányítási rendszer olyan funkciókat tartalmaz, amik segítségével összetett és megfelelően koncentrált adatok nyerhetők ki a vállalatról, ami a vezető döntését támogatja.

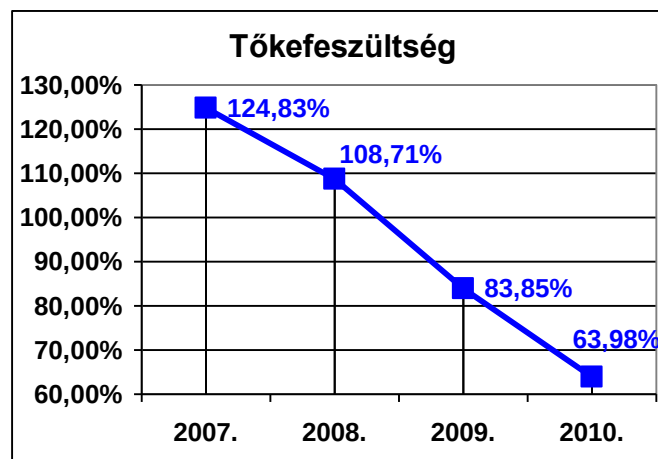
A vállalat nem képez céltartalékot, így a céltartalék aránya mutató nem számítható ki.

12. ábra: Kötelezettségek aránya

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A vállalkozás eladósodottságának mértékét fejezi ki a kötelezettségek aránya mutató, melynek kritikus felső határértéke 70%. Jelen vállalkozás mutató értéke 2007-ben 54,92% volt, majd 2010-ben 32,99%-os csökkenés után 36,8% lett (12.ábra). Ebből arra következtethetünk, hogy nincs kritikus helyzetben a vállalat, mert a forrásokon belül az idegen források 36,8%-os arányt képeznek és csökkenő tendenciát mutatnak.

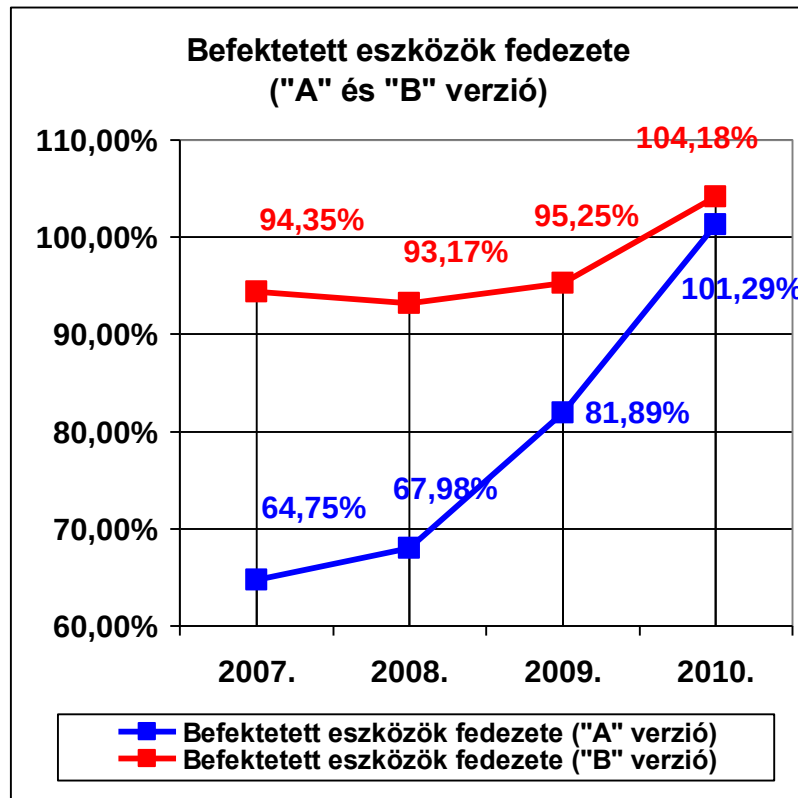

13. ábra: Tőkefeszültség

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A tőkefeszültség mutatója azt fejezi ki, hogy a saját tőkéhez képest milyen mértékben érvényesül a vállalkozásnál a külső finanszírozás. 2007-ben az idegen források még meghaladták a saját forrás értékét, erre utal a mutató akkori 124,83%-os értéke. Ez az

arány 2010-re 48,75%-kal csökkent. Tehát az idegen források már nem haladják meg a saját forrás értékét, ezt mutatja a mutató 63,98%-os értéke. (13. ábra) A vállalkozás jelenleg eszközeinek többségét saját forrásból finanszírozza.

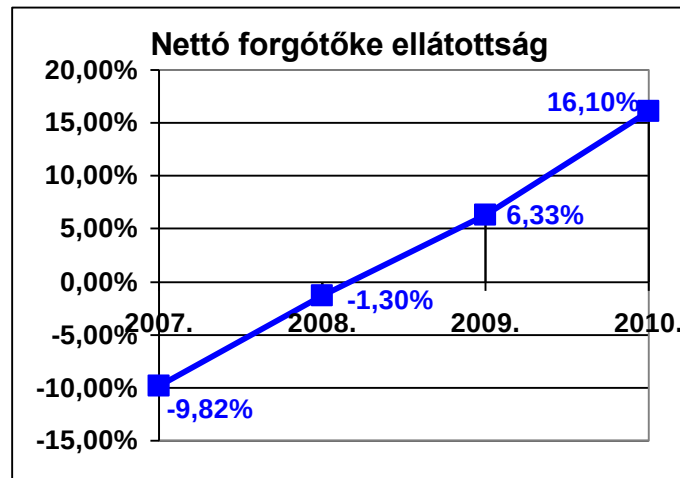

14. ábra: Befektetett eszközök fedezete („A” és „B” verzió)

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A horizontális mutatók közül az első páros mutató a befektetett eszközök fedezete, amelynek „A” verziójánál azt vizsgálom, hogy a vállalkozás tartós eszközei saját forrásból fedezettek-e. Jelen vállalkozásnál a mutató értéke 2007-ben 64,75% volt, azaz ekkor még nem volt elég a befektetett eszközök finanszírozásához csupán a saját forrás. 2010-re 56,43%-os növekedés után a mutató értéke 101,29% lett, azaz jelenleg már elég a befektetett eszközök finanszírozásához a saját forrás. (14. ábra) A befektetett eszközök fedezete mutató „B” verziójánál a vizsgálatba bevonom a tartós kötelezettségeket is. Vállalkozásnál 2007-ben ez a mutató még éppen nem érte el a 100%-ot (94,35%), azaz ekkor még nem voltak finanszírozhatóak a tartós eszközök tartós forrásból. Ekkor még sérült a vállalkozásnál a finanszírozási arany szabály, miszerint tartós eszközt tartós forrással kell finanszírozni. 2010-re 10,42%-os növekedést követően átlépte a mutató

értéke a 100%-ot (104,18%), tehát már a finanszírozási arányszabály teljesül, miszerint a tartós eszközök tartós forrásból finanszírozottak. (14. ábra)

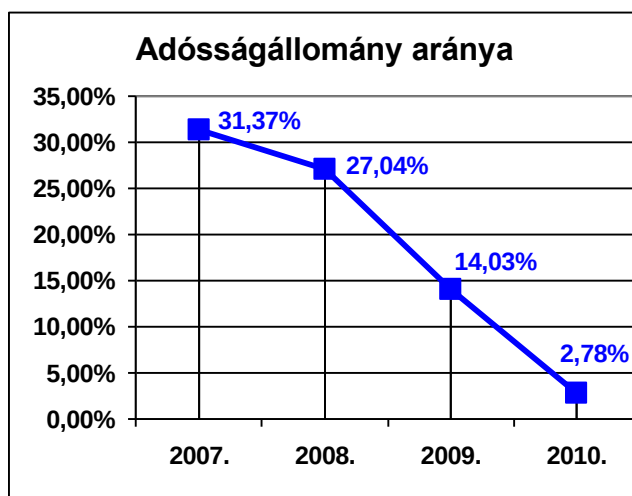

15. ábra: Nettó forgótőke ellátottság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

Az utolsó horizontális mutató a nettó forgótőke ellátottság, mely a forgóeszközökön belül a tartós forrással finanszírozott forgóeszközök arányát fejezi ki. A vizsgált vállalkozásnál 2007-ben a mutató értéke negatív volt (-9,82%), azaz ekkor még agresszív finanszírozási stratégiát követtek, miszerint forgó eszközeiken túl tartós eszközeik egy részét is rövid lejáratú kötelezettségből finanszírozták. Ekkor még sérült a vállalatnál a fentebb már említett arányszabály. Majd 2010-re a mutató értéke pozitív lett (16,1%), azaz óvatos finanszírozási stratégiát követ a vállalat, mivel nemcsak a tartós eszközöket, de a forgóeszközök egy részét is tartós forrással finanszírozzák. Az utolsó vizsgált évben már érvényesül az arányszabály, amely mindenképpen pozitív változást jelent a finanszírozásban. (15. ábra)

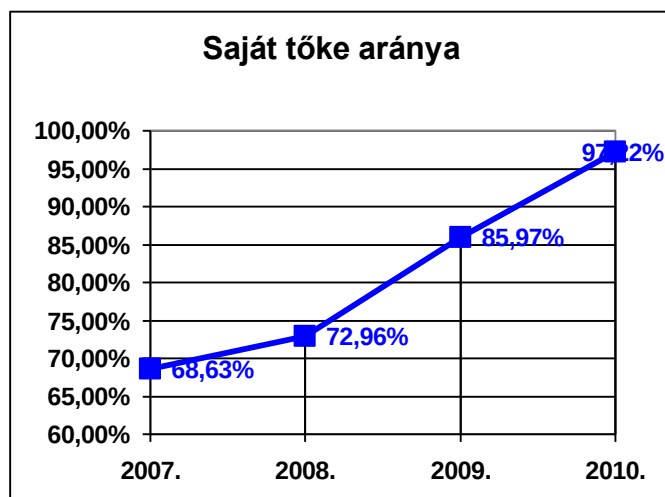
4.4. PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE

16. ábra: Adósságállomány aránya

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

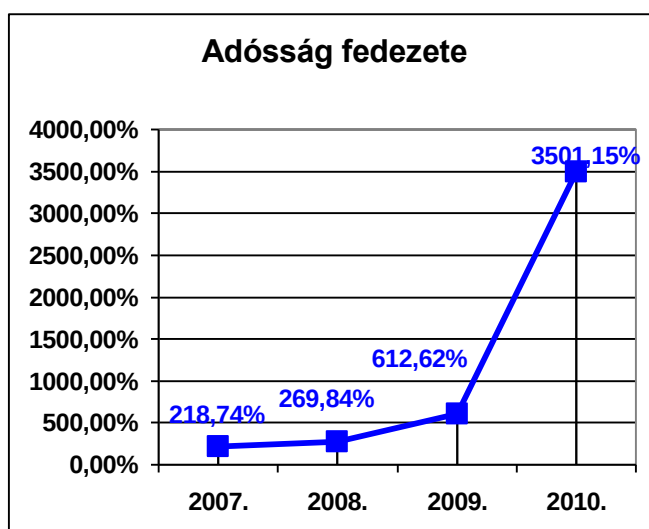
A pénzügyi mutatóknál először az adósságállományt vizsgálom. Adósságállomány alatt a vállalat éven túli kötelezettségeit kell érteni. Jelen vállalkozásnál a tartós forrásokon belül az idegen források aránya 2007-ben 31,37% volt, majd 2010-re 91,14%-os csökkenés után 2,78% lett (16. ábra). Az adósságállomány aránya mutató kritikus felső határa 60-65%, amit jelenleg a vállalat mutatója meg sem közelít.

17. ábra: Saját tőke aránya

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

További vizsgálataim arra irányulnak, hogy a tartós forrásokon belül milyen arányban van saját forrása a vállalatnak. A saját tőke aránya mutató 2007-ben 68,63% volt, majd 2010-re 41,66%-os növekedés után 97,22% lett (17. ábra). A saját tőke aránya mutató kritikus alsó határa 35-40%. Jelen vállalkozás esetében a mutatók értéke kedvező, mert jelenleg a tartós források majdnem egésze saját forrás.

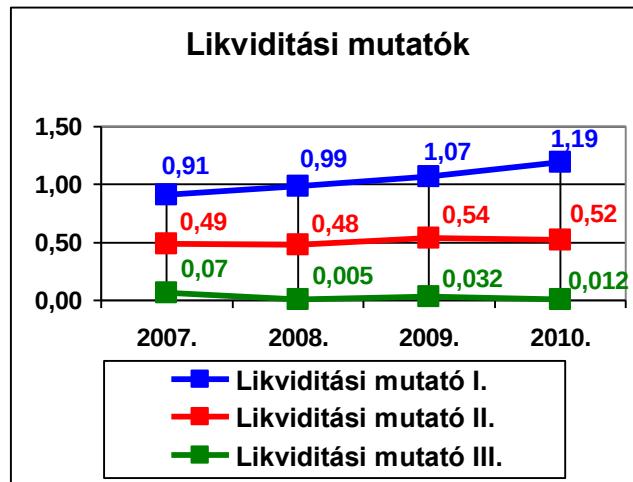

18. ábra: Adósság fedezete

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

Az adósság fedezete mutató értéke 2007-ben 218,74% volt. Ekkor az adósságállomány saját tőkéből kicsit több mint kétszeresen fedezve volt. 2010-re a mutató értéke 1500,62%-

os növekedés után 3501,15% lett. Jelenleg tehát a vállalat adósságállománya harmincötszörösen van fedezve saját tőkével. (18. ábra)

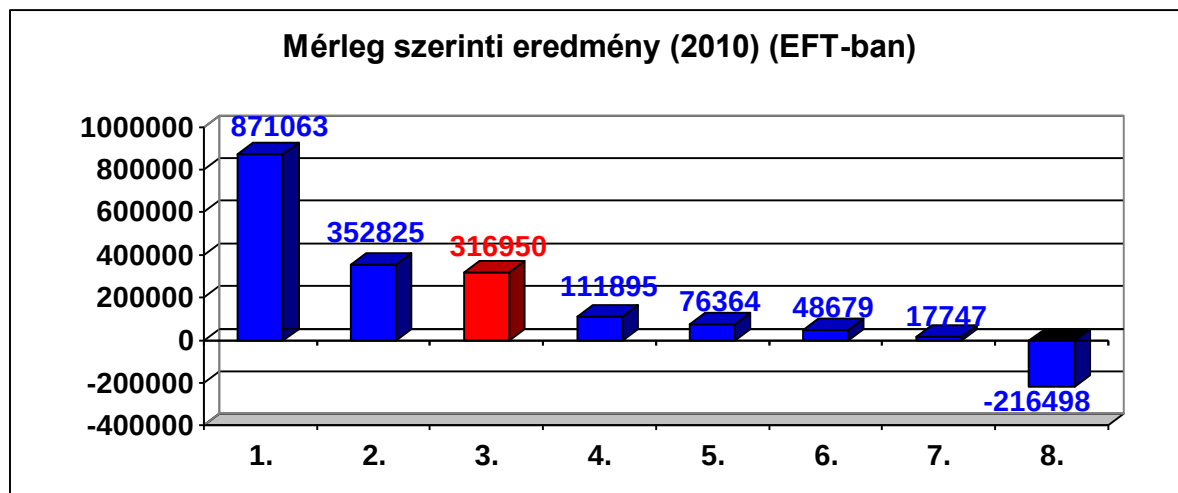

19. ábra: Likviditási mutatók

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A pénzügyi mutatók másik csoportját a likviditási mutatók adják. Az általános likviditási mutatónál arra keresem a választ, hogy a vállalkozás rövid lejáratú kötelezettségei forgóeszközeiből kifizethetők-e. A vizsgált vállalkozás mutatója 2007-ben 0,91 volt. Ekkor a forgóeszközök nem fedezték a rövid lejáratú kötelezettségeket. Majd 2010-re 30,77%-os növekedés után 1,19 lett. (19. ábra) Tehát jelenleg már a forgóeszközök fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. A likviditási gyorsráta a mobil forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolatát vizsgálja. Arra keresem a választ, hogy a vállalkozás készletekkel csökkentett ún. mobil forgóeszközei fedezik-e teljes egészében a kötelezettségeket. Ennél a mutatónál az 1 körüli érték kedvező, tehát jelen esetben a mutató 0,49 (2007.) és 0,52 (2010.) értékei túl alacsonynak tekinthetők. (19. ábra) A pénzeszköz-likviditás kiszámításakor azt vizsgálom, hogy csupán a pénzeszközök fedezik-e a rövid lejáratú kötelezettségeket. A mutató 1-nél kisebb, 0-hoz közeli értéke tekinthető kedvezőnek. Jelen vállalkozásunknál a 0,07 (2007.) és a 0,012 (2010.) mutatóértékek kedvezőek, mert azt mutatják, hogy a vállalat forgóeszközeinek jelentős részét nem csekély jövedelmet termelő pénzeszközben tartja. (19. ábra)

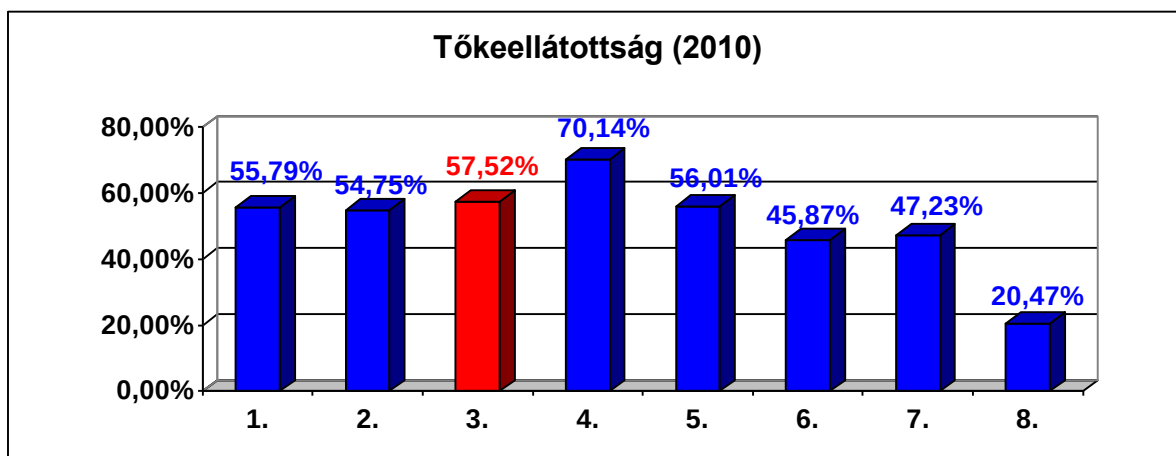
5. A VÁLLALAT ÖSSZEHAISONLÍTÁSA A VERSENYTÁRSAIVAL

20.ábra: Mérleg szerinti eredmény

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A 2010. évi mérleg szerinti eredményük alapján a legnagyobb az STI Petőfi Nyomda Kft., Kecskemét (1.), majd második helyen áll a Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft., Budapest (2.), harmadik az általam bemutatott Marzek Kner Packaging Kft., Békéscsaba (3.), ezután következik a Kartonpack Dobozipari Nyrt., Debrecen (4.), a Javipa Nyomdaipari Kft., Békéscsaba (5.), a Pharma Print Kft., Debrecen (6.) és a Körös Print-Pack Kft., Békéscsaba (7.) és végül a Zalai Nyomda Zrt., Zalaegerszeg (8.). (20.ábra)

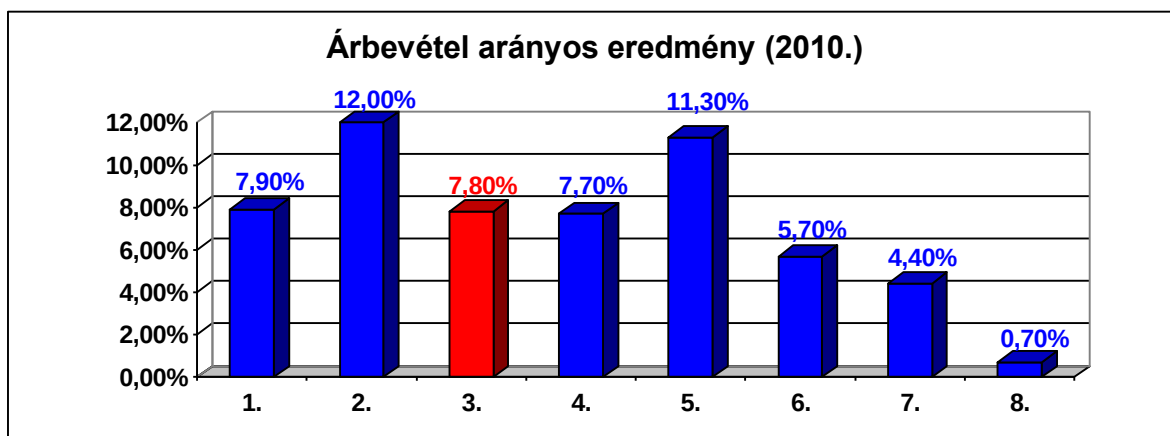

21.ábra: Tőkeellátottság

Forrás: a beszámolók adataiból saját szerkesztés

A 2010. évi beszámolóknak szereplő adatok alapján tőkeellátottság szerint a következő rangsor állítható fel: Első a Kartonpack Dobozipari Nyrt. (4.) 70,14%-kal. Második az általam bemutatott Marzek Kner Packaging Kft. (3.) 57,52%-kal. Harmadik a Javipa Nyomdaipari Kft. (5.) 56,01%-kal. Ezután következik az STI Petőfi Nyomda Kft. (1.) 55,79%-kal, a Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft. (2.) 54,75%-kal, a Körös Print-Pack Kft. (7.) 47,23%-kal, a Pharma Print Kft. (6.) 45,87%-kal és végül a Zalai Nyomda Zrt. (8.) 20,47%-kal. (21.ábra)

A versenytársakkal való összehasonlítás is azt mutatja, hogy az általam vizsgált nyomda a versenytársai között az élmezőnybe tartozik tőkeellátottságát tekintve. Ami valószínűsíthetően annak is köszönhető, hogy a vállalat vezetői jó döntéseket tudtak hozni a vállalatirányítási rendszerük segítségével.

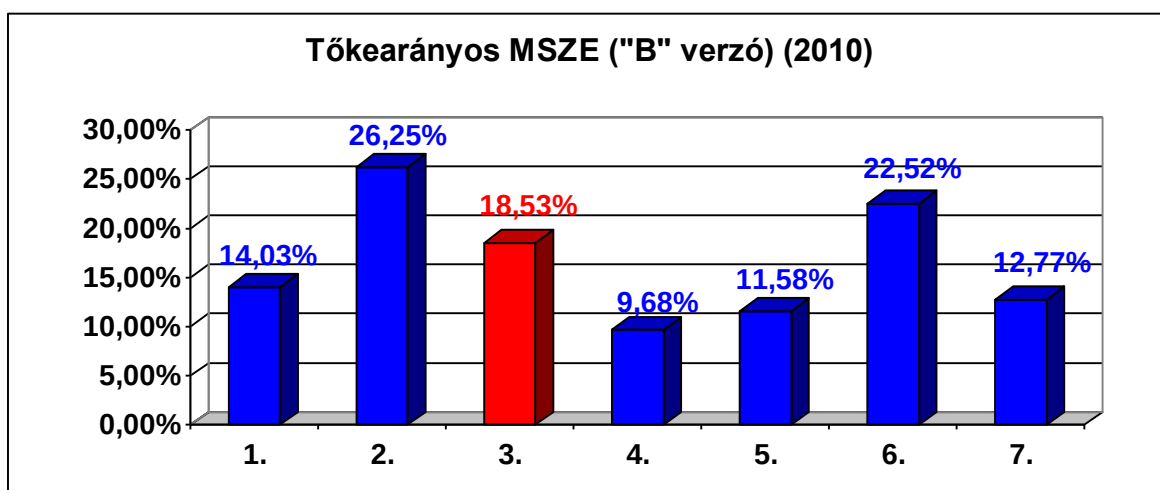

22.ábra: Árbevétel arányos eredmény

Forrás: a beszámolókat adataiból saját szerkesztés

A 2010. évi beszámolóknak szereplő adatok alapján a legnagyobb árbevételre vetített eredményt a Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft. (2.) érte el. Ezután következik a Javipa Nyomdaipari Kft. (5.), az STI Petőfi Nyomda Kft. (1.), az általam bemutatott Marzek Kner Packaging Kft. (3.), a Kartonpack Dobozipari Nyrt. (4.), a Pharma Print Kft. (6.) a Körös Print-Pack Kft. (7.) és végül a Zalai Nyomda Zrt. (8.). (22.ábra)

Az általam vizsgált nyomda árbevétel arányos eredményét a versenytársaiéval összehasonlítva a középmezőnybe tartozik.

23.ábra: Tőkearányos MSZE („B” verzió)

Forrás: a beszámolókat adataiból saját szerkesztés

A 2010. évi beszámolóknak szereplő adatok alapján a legnagyobb tőkearányos mérleg szerinti eredményt a Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft. (2.) érte el. Ezután következik a

Pharma Print Kft. (6.), az általam bemutatott Marzek Kner Packaging Kft. (3.), az STI Petőfi Nyomda Kft. (1.), a Körös Print-Pack Kft. (7.) a Javipa Nyomdaipari Kft. (5.), a Kartonpack Dobozipari Nyrt. (4.). (23.ábra)

A Zalai Nyomda Zrt. Esetében a negatív MSZE miatt nem volt kiszámítható a mutató értéke.

A tőkearányos mérleg szerinti eredmény alapján felállított rangsorban az általam vizsgált nyomda a 3. helyen található. Ez a kedvező eredmény többek között a döntéstámogató vállalatirányítási rendszernek is köszönhető.

6. A SZOFTVER HIÁNYOSSÁGAI

A beszerzési vezető által tapasztalt hiányosságok a szoftver azon részén, amit ő használ:

- A számla likviditásánál a mennyiségi és bevételezési adatokat külön Excel táblázatban kell beszállítónként gyűjtenie. Mert ha adott beszállítóról kell neki adat arról, hogy rövid távon kitől mennyit rendeltek megbízhatatlan adatokat nyújt az Axapta olyan beszállítók esetén, ahol nem egyezik meg a szállító és a számlázó, ami gyakran előfordul.
- A készletértékelésben, ha adott munkatáska legyártásához kiveszik az anyagot a raktárból az adott anyagigény nem mindig azonnal tűnik el, hanem csak bizonyos idő után a rendszerből. Keretrendeléseknél történik ez meg leggyakrabban, amikor X mennyiségű terméket több részletben szállítanak el és csak akkor kerül ki a késztermékre felhasznált anyag a rendszerből, ha a teljes mennyiség kiszállításra került. Ez esetenként heteket is igénybe vehet. A készletmozgás figyelése és a rendelés leadás emellett nagy odafigyelést és rutint igényel.
- A szoftverben vannak félre fordítások is. A készletértékelés modulban „számla fogadó”-ként van feltüntetve a „számla küldő”-je és „szállítói számla” néven fut a „szállító száma”.

A logisztikán dolgozók által tapasztalt hiányosságok a szoftver azon részén, amit ők használnak:

- A vevői törzsben, a vevő rögzítésekor be lehetne állítani, hogy +/- hány százalék a szállítási toleranciája. Ezt azt jelenti, hogy mennyivel többet/kevesebbet lehet neki a megrendelt mennyiségnél szállítani (ez a gyógyszeriparnál általában 5-10%). Jelenleg minden egyes kiszállításkor manuálisan kell beállítaniuk ezt az értéket.
- Élni lehetne az Axapta azon adottságával, hogy tárhelyes rendszerben töltik meg a raktárt. Ez azt jelentené, hogy elneveznék a raktár polcait (pl. megszámoznák) és

adott legyártott készterméknek mindig ugyanott -meghatározott helyen- lenne a helye. Ekkor kiszedési tervet lehetne készíteni. Valamint optimalizálni lehetne a rakodást, mivel kevesebbet kellene menniük a raktárosoknak még összeszedik az 1-1 autó megpakolásához szükséges termékeket.

A termelési asszisztens által tapasztalt hiányosság a szoftver azon részén, amit ő használ:

- Jelenleg az ún. mágneskártyák nap végi kinyomtatásához segéd táblázatot kell használnia. Ez a segéd táblázat Excelben kerül manuálisan rögzítésre. Ez plusz munka, ami napi szinten hatványozottan érződik a munkaidejében és elgépelésre is lehetőséget ad. Ráadásul a gyógyszeripari rendelések átkerülnek egy másik Excel táblázatba is, mert a határidőn ezek esetében még nagyobb a hangsúly és egy esetleges elgépelés itt még nagyobb problémát tud okozni. Ezt a hiányosságot meg lehetne oldani úgy, hogy a segéd táblázatokat beintegrálják az Axapta-ba és az ütemezés elvégzése után ki lehetne nyomtatni a mágneskártyákat.

A vállalat vezetője által említett bővítmény, amivel ki lehetne egészíteni a már meglévő szoftvert:

- Jelenleg a rendszerből rendkívül gyorsan nyerhetőek ki adatok standard riportok segítségével. A munka hatékonysága azonnal elemezhető a munkanapon belüli munkalap beküldésnek köszönhetően. Valamint a havi zárás után az adatokat egészen munkatáska számig le lehet bontani elemzés céljából. Viszont a standard riportok azt jelentik, hogy a rendszerben csak az előre kifejlesztett feltételek szerint lehet szűrni az adatokat, tehát előre meg van határozva mire tudunk szűrni. Ezt tovább lehetne úgy fejleszteni, hogy egy OLAP alapú adatbányász szoftvert vásárolnak és az Axapta-val összekapcsolják. Az OLAP rendszerek lényege, hogy rajtuk keresztül az adatokat számos elemzési szempont szerint csoportosítva, összesítve mutatja meg a felhasználóknak, akik azokat tovább csoportosíthatják, szűrhetik és különböző eszközökkel online elemezhetik. Ennek segítségével gyakorlatilag bármilyen riport előre fejlesztés nélkül előállítható lenne, mert az ilyen szoftverek ún. adatkockára mentenek, a kocka minden oldalán más és más adat található és a kocka tetszőlegesen mozgatható.

7. ÖSSZEGRÖZÉS

A vállalat jelenlegi ügyvezető igazgatója, Kása István Zoltán szerint rendkívül fontos, hogy az Axapta egy nyílt forráskódú rendszer, így engedélyezett a saját ráfejlesztés. Hiába gyártanak a szoftverkészítő cégek iparág specifikus vállalatirányítási rendszereket, akkor

is egy standard rendszer születik az ágazat számára, amit mindenképpen rá kell paraméterezni az adott vállalatra. Ami az engedélyezett saját fejlesztéssel sokkal több lehetőséget ad és sokkal árnyaltabb, finomabb modulokat tesz lehetővé, különösen a gyártás moduljában az ilyen szoftver bevezetése mellett döntő gazdálkodók számára.

A kiépített és jól működő vállalatirányítási rendszer egyik nagy előnye, hogy az adatokat egyszer kell bevinni és minden modulban ezekkel lehet (tovább) dolgozni. Így csökkenthető a manuális bevitelnél meglévő, egyes kutatások szerint akár 10%-os hibalehetőség. Továbbá idő takarítható meg, amit más feladat megoldására fordíthat a dolgozó.

A vállalat ellátási láncában a hatékonyságot növeli azzal, hogy kiküszöböli az információ hiányból adódó gép leállást (pl.: hosszadalmas megrendelés feldolgozás leállni kényszerül adott gyártósor).

Lehetőséget teremt a rendszer szimbiózis kialakítására a megrendelő és a vállalat között, ami mindkét fél számára előnyös. A megrendelő számára azért, mert lehetősége van a rendszerben megnézni hol tart a gyártásban/kiszállításban a rendelt terméke, illetve időt és alkalmazottat megspórol azzal, hogy gyorsan tud rendelést leadni/módosítani, valamint az összekapcsolódásnak köszönhetően 4-8-12 hétre előre látszik a rendelési igénye, ami így biztosan határidőre pontosan ki lesz elégítve. A vállalat számára pedig azért előnyös, mert a gyártását a megrendelői igényekhez alakítva, előre megtervezve teljesen le tudja terhelni, ennek megfelelően az alapanyag készleteiről előre tud gondoskodni, valamint megrendelői hűséget tud kialakítani. Ezzel a versenytelennyel csak az ilyen komplex rendszerrel rendelkező vállalatok tudnak élni, ennek a kiépítését pedig egyenlőre csak kevesen engedhetik meg maguknak anyagi okokból.

A végső konklúziót levonva megállapítható, hogy hozzájárul a sikerekhez egy ilyen komplex vállalatirányítási rendszer. Ráadásul, ha globálisan szemléljük a dolgot megállapítható, hogy az egész ország szempontjából fontos a megléte, mert az export hatékonyságot tudja javítani azzal, hogy az egyszerűen felmért külföldi megrendelői igényekhez alakítva ki tudja használni a teljes gyártáskapacitását a vállalat. Tehát minél több vállalat tudna így előre tervezni annál jobban nőne az export hányadunk, természetesen feltételezve az ideális számú megrendelést.

IRODALOMJEGYZÉK

Szakirodalom

Bíró Tibor – Kresalek Péter – Pucsek János – Sztanó Imre (2007): *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzés*, Perfekt, Budapest.

Egyéb dokumentumok

Kner Packing Csomagolóanyag-gyártó Kft. éves beszámolója és független könyvvizsgálói jelentése Békéscsaba, 2008.12.31.

Marzek Kner Packing Csomagolóanyag-gyártó Kft. éves beszámolója és független könyvvizsgálói jelentése Békéscsaba, 2010.12.31.

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET: JÖVEDELMEZŐSÉG ELEMZÉSE

MUTATÓ NEVE	KISZÁMÍTÁSA	2007.	2008.	2009.	2010.	VÁLTOZÁS 2007=100%
A/ FEDEZETTSÉG VIZSGÁLATA:						
1. Átlagos fedezetségi hányad	1. Fedezeti összeg = ÉNA - Értékesítés közvetlen értéke 2. Átl.fed.-i hányad = Fed.-i össz. / ÉNA	Az elemzés során a közvetlen és közvetett költségeket nem különítettem el, így az átlagos fedezeti hányad mutató nem számítható ki.				
B/ (ÁR)BEVÉTEL ARÁNYOS JÖVEDELMI MUTATÓK:						
2. Bevétel arányos üzemi eredmény	Üzemi eredmény / (ÉNA + Egyéb bev.) * 100	177.855 EFT / (3.359.169 EFT + 10.777 EFT) * 100 = 5,28%	206.914 EFT / (3.420.244 EFT+ 36.767 EFT) * 100 = 5,99%	232.679 EFT / (4.062.856 + 61.168 EFT) * 100 = 5,64%	355.530 EFT / (4.581.613 EFT + 42.258 EFT) * 100 = 7,69%	7,69% / 5,28% = 145,64%
3. Bevétel arányos szokásos eredmény	Szokásos váll.-i eredmény / (ÉNA + Egyéb bev. + Pü.-i műv. bev.) * 100	146.420 EFT / (3.359.169 EFT + 10.777 EFT + 18.700 EFT) * 100 = 4,32%	120.732 EFT / (3.420.244 EFT + 36.767 EFT + 33.992 EFT) * 100 = 3,46%	156.422 EFT / (4.062.856 + 61.168 EFT + 39.187 EFT) * 100 = 3,76%	324.891 EFT / (4.581.613 EFT + 42.258 EFT + 32.312 EFT) * 100 = 6,98%	6,98% / 4,32% = 161,57%
4. Teljes vállalati eredményesség	Adózás előtti eredmény / (ÉNA + Egyéb bev. + Pü.-i műv. bev. + Rendkívüli bev.)	146.794 EFT / (3.359.169 EFT + 10.777 EFT + 18.700 EFT + 374 EFT) * 100 = 4,33%	133.897 EFT / (3.420.244 EFT + 36.767 EFT + 33.992 EFT + 13.165 EFT) * 100 = 3,82%	178.925 EFT / (4.062.856 + 61.168 EFT + 39.187 EFT + 22.503 EFT) * 100 = 4,27%	346.854 EFT / (4.581.613 EFT + 42.258 EFT + 32.312 EFT + 21.963 EFT) * 100 = 7,41%	7,41% / 4,33% = 171,13%
C/ TŐKEARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK:						
5. Tőkearányos üzemi eredmény	Üzemi eredmény / Saját tőke * 100	177.855 EFT / 1.116.713 EFT * 100 = 15,93%	206.914 EFT / 1.234.256 EFT * 100 = 16,76%	232.679 EFT / 1.393.694 EFT) * 100 = 16,7%	355.530 EFT / 1.710.644 EFT) * 100 = 20,78%	20,78% / 15,93% = 130,45%

6. Tőkearányos adózott eredmény (=ROE)	Adózott eredmény / Saját tőke * 100	129.797 EFT / 1.116.713 EFT * 100 = 11,62%	117.543 EFT / 1.234.256 EFT * 100 = 9,52%	159.438 EFT / 1.393.694 EFT * 100 = 11,44%	316.950 EFT / 1.710.644 EFT * 100 = 18,78%	18,53% / 11,62% = 159,47%
7. Tőkearányos mérleg szerinti eredmény	MSZE / Saját tőke * 100	129.797 EFT / 1.116.713 EFT * 100 = 11,62%	117.543 EFT / 1.234.256 EFT * 100 = 9,52%	159.438 EFT / 1.393.694 EFT * 100 = 11,44%	316.950 EFT / 1.710.644 EFT * 100 = 18,78%	18,53% / 11,62% = 159,47%
8. Osztalékhányad	Fizetett osztalék / Adózott eredmény * 100	A vállalat az elmúlt 4 évben nem fizetett ki osztalékot, így a mutató nem számítható ki.				
9. Nyereséghányad	MSZE / Adózott eredmény * 100	129.797 EFT / 129.797 EFT* 100 = 100%	117.543 EFT / 117.543 EFT* 100 = 100%	159.438 EFT / 159.438 EFT * 100 = 100%	316.950 EFT / 316.950 EFT * 100 = 100%	100% / 100% = 100%

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: HATÉKONYSÁG ELEMZÉSE

ÉRTÉKEK KISZÁMÍTÁSA:	2007.	2008.	2009.	2010.
ÉNA	3.359.169 EFT	3.420.244 EFT	4.062.856 EFT	4.581.613 EFT
- ELABÉ	-62.022 EFT	-73.368 EFT	-83.440 EFT	-55.481 EFT
- Eladott (közv.) szolg.	-2.449 EFT	-1.575 EFT	-1.374 EFT	-956 EFT
+ SEEAE	+2.876 EFT	+10.495 EFT	+21.386 EFT	+22.886 EFT
+/- STKÁV	-18.122 EFT	+52.272 EFT	+58.644 EFT	-36.569 EFT
BRUTTÓ TERMELESI ÉRTÉK	3.279.452 EFT	3.408.068 EFT	4.058.072 EFT	4.511.493 EFT
- Anyagkt.	-1.977.412 EFT	-1.958.425 EFT	-2.576.700 EFT	-2.810.331 EFT
- Igénybe vett (anyagjell.) szolgáltatások	-306.572 EFT	-265.231 EFT	-254.897 EFT	-263.466 EFT
ANYAGMNTES TERMELESI ÉRTÉK	995.468 EFT	1.184.412 EFT	1.226.475 EFT	1.437.696 EFT
- ÉCS-i leírás	-167.852 EFT	-222.067 EFT	-258.330 EFT	-269.102 EFT
NETTÓ TERMELESI ÉRTÉK	827.616 EFT	962.345 EFT	968.145 EFT	1.168.594 EFT
Személyi jellegű ráfordítás	597.125 EFT	711.247 EFT	689.399 EFT	745.019 EFT
+ ÉCS-i leírás	+167.852 EFT	+222.067 EFT	+258.330 EFT	+269.102 EFT
+ Adózás előtti eredmény	+146.794 EFT	+133.897 EFT	+178.925 EFT	+346.854 EFT
HOZZÁADOTT ÉRTÉK	911.771 EFT	1.067.211 EFT	1.126.654 EFT	1.360.975 EFT
+ Anyagktg.	+1.977.412 EFT	+1.958.425 EFT	+2.576.700 EFT	+2.810.331 EFT
+ Igénybevettszolg.	+306.572 EFT	+265.231 EFT	+254.897 EFT	+263.466 EFT
+ Egyéb szolg.	+8.775 EFT	+8.726 EFT	+9.190 EFT	+12.185 EFT
+ Szem.jell.ráf.	+597.125 EFT	+711.247 EFT	+689.399 EFT	+745.019 EFT
+Écs-i leírás	+167.852 EFT	+222.067 EFT	+258.330 EFT	+269.102 EFT
TERMELESI KTG.-EK	3.057.736 EFT	3.165.696 EFT	3.788.516 EFT	4.100.103 EFT

MUTATÓ NEVE	KISZÁMÍTÁSA	2007.	2008.	2009.	2010.	VÁLTOZÁS 2007=100%
A/ ÉLŐMUNKA-HATÉKONYSÁG MUTATÓK:						
1. 1 főre jutó bruttó termelési érték	Bruttó termelési érték / Létszám	3.279.452 EFT / 157 fő = 20.888,2 EFT/fő	3.408.068 EFT / 169 fő = 20.166 EFT/fő	4.058.072 EFT / 176 fő = 23.057,2 EFT/fő	4.511.493 EFT / 180 fő = 25.063,9 EFT/fő	25.063,9 EFT/fő / 20.888,2 EFT/fő = 120%
2. 1 főre jutó nettó termelési érték	Nettó termelési érték / Létszám	827.616 EFT / 157 fő = 5.271,4 EFT/fő	962.345 EFT / 169 fő = 5.694,3 EFT/fő	968.145 EFT / 176 fő = 5.500,8 EFT/fő	1.168.594 EFT / 180 fő = 6.492,2 EFT/fő	6.492,2 EFT/fő / 5.271,4 EFT/fő = 123,2%
3. 1 főre jutó hozzáadott érték	Hozzáadott érték / Létszám	911.771 EFT / 157 fő = 5.807,5 EFT/fő	1.067.211 EFT / 169 fő = 6.314,9 EFT/fő	1.126.654 EFT / 176 fő = 6.401,4 EFT/fő	1.360.975 EFT / 180 fő = 7.561 EFT/fő	7.561 EFT/fő / 5.807,5 EFT/fő = 130,2%
B/ BÉRHATÉKONYSÁG MUTATÓI:						
4. 1 forint bérköltségre jutó nettó termelési érték	Nettó termelési érték / Bérköltség	827.616 EFT / 390.595 EFT = 2,12	962.345 EFT / 462.825 EFT = 2,08	968.145 EFT / 466.022 EFT = 2,08	1.168.594 EFT / 505.996 EFT = 2,31	2,31/ 2,12 = 109%
5. 1 forint személyi jellegű ráfordításra jutó nettó termelési érték	Nettó termelési érték / Személyi jellegű ráfordítás	827.616 EFT / 597.125 EFT = 1,39	962.345 EFT / 711.247 EFT = 1,35	968.145 EFT / 689.399 EFT = 1,41	1.168.594 EFT / 745.019 EFT = 1,57	1,57 / 1,39 = 113%
C/ ESZKÖZHATÉKONYSÁG MUTATÓJA:						
6. Eszközhatékonyság	Nettó termelési érték / Készletek átlagos értéke	827.616 EFT / 370.498 EFT = 2,23	962.345 EFT / 449.515 EFT = 2,14	968.145 EFT / 500.313 EFT = 1,94	1.168.594 EFT / 697.756 EFT = 1,67	1,67 / 2,23 = 74,89%
D/ TERMELESI KÖLTSÉGSZINT MUTATÓJA:						
7. Termelési költségsszint	Termelési költségek összege / Bruttó termelési érték * 100	3.057.736 EFT / 3.279.452 EFT * 100 = 93,24%	3.165.696 EFT / 3.408.068 EFT * 100 = 92,89%	3.788.516 EFT / 4.058.072 EFT * 100 = 93,36%	4.100.103 EFT / 4.511.493 EFT * 100 = 90,88%	90,88% / 93,24% = 97,47%

E/ TŐKEHATÉKONYSÁG MUTATÓI						
8. Tőkehatékonyság	Bruttó termelési érték / Saját tőke	3.279.452 EFT / 1.116.713 EFT = 2,94	3.408.068 EFT / 1.234.256 EFT = 2,76	4.058.072 EFT / 1.393.694 EFT = 2,91	4.511.493 EFT / 1.710.644 EFT = 2,64	2,64 / 2,94 = 89,8%
9. Tőkearányos vállalkozási pénzjövedelem	(Adózott eredmény + ÉCS-i leírás) / Saját tőke	(129.797 EFT + 167.852 EFT) / 1.116.713 = 0,27	(117.543 EFT + 222.067 EFT) / 1.234.256 EFT = 0,28	(159.438 EFT + 258.330 EFT) / 1.393.694 EFT = 0,3	(316.950 EFT + 269.102 EFT) / 1.710.644 EFT = 0,34	0,34 / 0,27 = 125,93%

3. SZÁMÚ MELLÉKLET: A VAGYONI HELYZET ELEMZÉSE

MUTATÓ NEVE	KISZÁMÍTÁSA	2007.	2008.	2009.	2010.	VÁLTOZÁS 2007=100%
A/ VERTIKÁLIS MUTATÓK:						
1. Befektetett eszközök aránya	Bef. eszk. / Összes eszköz *100	1.724.714 EFT / 2.538.251 EFT * 100 = 67,95%	1.815.592 EFT / 2.706.966 EFT * 100 = 67,1%	1.702.011 EFT / 2.730.516 EFT * 100 = 62,33%	1.688.882 EFT / 2.974.242 EFT * 100 = 56,78%	56,78% / 67,95% = 83,56%
2. Forgó eszközök aránya	Forgóeszk. / Összes eszköz*100	804.517 EFT / 2.538.251 EFT * 100 = 31,7%	873.030 EFT / 2.706.966 EFT * 100 = 32,25 %	1.004.758 EFT / 2.730.516 EFT * 100 = 36,8%	1.245.661 EFT / 2.974.242 EFT * 100 = 41,88%	41,88% / 31,7% = 132,11%
3. Tőkeellátottság (tőkeerősség)	Saját tőke / Források összesen * 100	1.116.713 EFT / 2.538.251 EFT * 100 = 43,99%	1.234.256 EFT / 2.706.966 EFT * 100 = 45,6%	1.393.694 EFT / 2.730.515 EFT * 100 = 51,04%	1.710.644 EFT / 2.974.242 EFT * 100 = 57,52%	57,52% / 43,99% = 130,76%
4. Saját tőke, jegyzett tőke aránya	Saját tőke / Jegyzett tőke * 100	1.116.713 EFT / 461.330 EFT * 100 = 242,1%	1.234.256 EFT / 461.330 EFT * 100 = 267,54%	1.393.694 EFT / 461.330 EFT * 100 = 302,1%	1.710.644 EFT / 461.330 EFT * 100 = 370,81%	370,81% / 242,1% = 153,16%
5. Tőkearányos MSZE („A” verz.)	MSZE / Jegyzett tőke*100	129.797 EFT / 461.330 EFT * 100 = 28,14%	117.543 EFT / 461.330 EFT * 100 = 25,48%	159.438 EFT / 461.330 EFT * 100 = 34,56%	316.950 EFT / 461.330 EFT * 100 = 68,7%	68,7% / 28,14% = 244,14%
Tőkearányos MSZE („B” verz.)	MSZE / Saját tőke * 100	129.797 EFT / 1.116.713 EFT * 100 = 11,62%	117.543 EFT / 1.234.256 EFT * 100 = 9,52%	159.438 EFT / 1.393.694 EFT * 100 = 11,44%	316.950 EFT / 1.710.644 EFT * 100 = 18,53%	18,53% / 11,62% = 159,47%
6. Céltartalék aránya	Céltartalékok / források összesen*100	A vállalat nem képez céltartalékot, így nem számítható ki ez a mutató.				
7. Kötelezettségek aránya	Kötelezettségek / Források összesen *100	1.394.009 EFT / 2.538.251 EFT * 100 = 54,92%	1.341.750 EFT / 2.706.966 EFT * 100 = 49,57%	1.168.611 EFT / 2.730.515 EFT * 100 = 42,8%	1.094.477 EFT / 2.974.242 EFT * 100 = 36,8%	36,8% / 54,92% = 67,01%
8. Tőkefeszültség mutatója	Kötelezettségek / Saját tőke * 100	1.394.009 EFT / 1.116.713 EFT /* 100 = 124,83%	1.341.750 EFT / 1.234.256 EFT * 100 = 108,71%	1.168.611 EFT / 1.393.694 EFT * 100 = 83,85%	1.094.477 EFT / 1.710.644 EFT * 100 = 63,98%	63,98% / 124,83% = 51,25%

B/ HORIZONTÁLIS MUTATÓK:						
9. Befektetett eszközök fedezete („A” verz.)	Saját tőke / Befektetett eszközök * 100	1.116.713 EFT / 1.724.714 EFT * 100 = 64,75%	1.234.256 EFT / 1.815.592 EFT * 100 = 67,98%	1.393.694 EFT / 1.702.011 EFT * 100 = 81,89%	1.710.644 EFT / 1.688.882 EFT * 100 = 101,29%	101,29% / 64,75% = 156,43%
Befektetett eszközök fedezete („B” verz.)	(Saját tőke + Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.köt.) / Befektetett eszközök * 100	(1.116.713 EFT + 0 EFT + 510.525 EFT) / 1.724.714 EFT * 100 = 94,35%	(1.234.256 EFT + 0 EFT + 457.402 EFT) / 1.815.592 EFT * 100 = 93,17%	(1.393.694 EFT + 0 EFT + 227.495 EFT) / 1.702.011 EFT * 100 = 95,25%	(1.710.644 EFT + 0 EFT + 48.859 EFT) / 1.688.882 EFT * 100 = 104,18%	104,18% / 94,35% = 110,42%
10. Nettó forgótőke ellátottság	(Forgóeszközök - Rövid lej.köt.) / Forgóeszközök * 100	(804.517 EFT - 883.484 EFT) / 804.517 EFT * 100 = -9,82%	(873.030 EFT - 884.348 EFT) / 873.030 EFT * 100 = -1,3%	(1.004.758 EFT - 941.117 EFT) / 1.004.758 EFT * 100 = 6,33%	(1.245.661 EFT - 1.045.618 EFT) / 1.245.661 EFT * 100 = 16,1%	Nem értelmezhető.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET: A PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE:

MUTATÓ NEVE	KISZÁMÍTÁSA	2007.	2008.	2009.	2010.	VÁLTOZÁS 2007=100%
A/ ADÓSSÁGÁLLOMÁNY VIZSGÁLATA:						
1. Adósság- állomány aránya	(Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.köt.) / (Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.köt. + Saját tőke) * 100	(0 EFT + 510.525 EFT) / (0 EFT + 510.525 EFT + 1.116.713 EFT) * 100 = 31,37%	(0 EFT + 457.402 EFT) / (0 EFT + 457.402 EFT + 1.234.256 EFT) * 100 = 27,04%	(0 EFT + 227.495 EFT) / (0 EFT + 227.495 EFT + 1.393.694 EFT) * 100 = 14,03%	(0 EFT + 48.859 EFT) / (0 EFT + 48.859 EFT + 1.710.644 EFT) * 100 = 2,78%	2,78% / 31,37% = 8,86%
2. Saját tőke aránya	Saját tőke / (Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.köt. + Saját tőke) * 100	1.116.713 EFT / (0 EFT + 510.525 EFT + 1.116.713 EFT) * 100 = 68,63%	1.234.256 EFT / (0 EFT + 457.402 EFT + 1.234.256 EFT) * 100 = 72,96%	1.393.694 EFT / (0 EFT + 227.495 EFT + 1.393.694 EFT) * 100 = 85,97%	1.710.644 EFT / (0 EFT + 48.859 EFT + 1.710.644 EFT) * 100 = 97,22%	97,22% / 68,63% = 141,66%
3. Adósság fedezete	Saját tőke / (Hátrasorolt köt. + Hosszú lej.köt.) * 100	1.116.713 EFT / (0 EFT + 510.525 EFT) * 100 = 218,74%	1.234.256 EFT / (0 EFT + 457.402 EFT) * 100 = 269,84%	1.393.694 EFT / (0 EFT + 227.495 EFT) * 100 = 612,62%	1.710.644 EFT / (0 EFT + 48.859 EFT) * 100 = 3501,19%	3501,19% / 218,74% = 1600,62%
4. Adósság szolgálati fedezeti mutató	Adózott eredmény + ÉCS-i leírás / Hosszú lejáratú kötelezettségek esedékes törlesztő részlete	Nincs elég információ ennek a mutatónak a kiszámításához.				
B/ LIKVIDITÁSI MUTATÓK:						
5. Likviditási mutató I. (= általános likviditási mutató)	Forgóeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek	804.517 EFT / 883.484 EFT = 0,91	873.030 EFT / 884.348 EFT = 0,99	1.004.758 EFT / 941.117 EFT = 1,07	1.245.661 EFT / 1.045.618 EFT = 1,19	1,19 / 0,91 = 130,77%

6. Likviditási mutató II. (= likviditási gyors ráta)	Forgóeszközök - Készletek / Rövid lejáratú kötelezettségek	(804.517 EFT - 370.498 EFT) / 883.484 EFT = 0,49	(873.030 EFT - 449.515 EFT) / 884.348 EFT = 0,48	(1.004.758 EFT - 500.313 EFT) / 941.117 EFT = 0,54	(1.245.661 EFT - 697.756 EFT) / 1.045.618 EFT = 0,52	0,52 / 0,49 = 106,12%
7. Likviditási mutató III. (= készpénz likviditás)	Pénzeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek	58.005 EFT / 883.484 EFT = 0,07	4.542 EFT / 884.348 EFT = 0,005	30.096 EFT / 941.117 EFT = 0,032	13.065 EFT / 1.045.618 EFT = 0,012	0,012 / 0,07 = 17,14%

5. SZÁMÚ MELLÉKLET: A VÁLLALAT ÖSSZEHAISONLÍTÁSA A VERSENYTÁRSAIVAL (2010. ÉVI ADATOK ALAPJÁN)

	STI Petőfi Nyomda Kft	Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft	Marzek Kner Packaging Kft	Kartonpack Dobozipari Nyrt	JAVIPA Kft	Pharma Print Kft (ONIX)	Körös Print- Pack Kft	Zalai Nyomda
Mérleg szerinti eredmény	871.063 EFT	352.825 EFT	316.950 EFT	111.895 EFT	76.364 EFT	48.679 EFT	17.747 EFT	-216.498 EFT

Mutató neve	Kiszámítása	STI Petőfi Nyomda Kft	Keskeny és Társai Nyomdaipari Kft	Marzek Kner Packaging Kft	Kartonpack Dobozipari Nyrt
1.Tőkeellátottság (tőkeerősség)	Saját tőke / Források összesen * 100	6.207.227 EFT / 11.125.374 EFT * 100 = 55,79%	1.344.228 EFT / 2.454.993 EFT * 100 = 54,75%	1.710.644 EFT / 2.974.242 EFT * 100 = 57,52%	1.155.741 EFT / 1.647.750 EFT * 100 = 70,14%
2. Árbevétel arányos eredmény	Üzemi eredmény / (ÉNA + Aktivált saját teljesítmény)	1.234.708 EFT / (15.248.922 EFT + 316.930 EFT) *100 = 7,9%	374.666 EFT / (3.134.345 EFT + 0 EFT) * 100 = 12,0%	355.530 EFT / (4.581.613 EFT + 13.683 EFT) * 100 = 7,8%	122.121 EFT / (1.566.115 EFT + 26.210 EFT) * 100 = 7,7%
3.Tőkearányos MSZE („B” verz.)	MSZE / Saját tőke * 100	871.063 EFT / 6.207.227 EFT * 100 = 14,03%	352.825 EFT / 1.344.228 EFT * 100 = 26,25%	316.950 EFT / 1.710.644 EFT * 100 = 18,53%	111.895 EFT / 1.155.741 EFT * 100 = 9,68%

Mutató neve	Kiszámítása	JAVIPA Kft	Pharma Print Kft (ONIX)	Körös Print-Pack Kft	Zalai Nyomda
1. Tőkeellátottság (tőkeerősség)	Saját tőke / Források összesen * 100	659.715 EFT / 1.177.863 EFT * 100 = 56,01%	216.199 EFT / 471.336 EFT * 100 = 45,87%	138.992 EFT / 294.257 EFT * 100 = 47,23%	840.592 EFT / 4.105.488 EFT * 100 = 20,47%
2. Árbevétel arányos eredmény	Üzemi eredmény / (ÉNA + Aktivált saját teljesítmény)	122.858 EFT / (1.082.688 EFT + 200 EFT) * 100 = 11,3%	47.030 EFT / (825.276 EFT + 3.454 EFT) * 100 = 5,7%	23.946 EFT / (540.607 EFT + 7.996 EFT) * 100 = 4,4%	31.621 EFT / (4.745.785 EFT + 199 EFT) * 100 = 0,7%
3. Tőkearányos MSZE („B” verz.)	MSZE / Saját tőke * 100	76.364 EFT / 659.715 EFT * 100 = 11,58%	48.679 EFT / 216.199 EFT * 100 = 22,52%	17.747 EFT / 138.992 EFT * 100 = 12,77%	A negatív MSZE miatt a mutató nem értelmezhető.